

॥ चतुर्पती कृष्ण अवधुत पंथ ॥

॥ कृष्ण महाराज धनी अवधुत ॥

॥ चतुर्पता अथर्वन् वेद उभा राढीन पोटी । निजरूप भुम्मा जागी करन सारी सृष्टी ॥

चतुर्पता अथर्वन् वेद ॥

॥ खंड ०३ ॥

॥ चतुर्पती ॥

॥ काया ऋयान च्या ओव्या ॥

शब्दार्थ, चरणार्थ निरसन स्पष्टीकरन सह

॥ चतुर्पती कृष्ण अवधुत पंथ ॥

चतुर्पता

अथर्वन् वेद

॥ कृष्ण महाराज धनी अवधुत ॥

www.chaturpata-atharvan-ved.com

B: Blank Page466

॥ खंड ०३ ॥

॥ ओवी नं. ०९ ॥

॥ निरसनस्ति मुळावरची ओवी ॥

॥ मुळस्तंभाचा पाया ॥

- ॥ हा होय मुळस्तंभाचा पाया । सांगतो बा कृष्ण राया ।
त्याहीनं बनवलीसे काया । याहीनं सप्त/शब्द जोडली माया ॥
- ॥ परात्पर परमेश्वर । वेद घेवुन बोले शास्त्रं ।
परमेश्वर पदार्थ थोर । ठाई-ठाई भरला सागर ॥ घृ ॥
- ॥ कर्ता-यानं केली करणी । आदी भैसाची उठली धुनी ।
पाप-पुण्यांची घेवुन लेखनी । नित्य करतो कारकुनी ॥
- ॥ पिंडामध्ये नदया चारं । त्या कोण्या कोण्या मार्गावरं ?
गंगा यमुना भागीरथी । अध्या आंगी सरस्वती ।
कोण्या कोण्या ठिकाणी वाहती, याचा शोध करा अंतरी ॥
- ॥ पिंडा/देह मध्ये चकं सातं । नउ नाडया मोठया बळकट ।
पुढे भ्रमर गुंफीची वाट । वर सत्रावीचा देठं ॥
- ॥ नउ व्वाराची करून गिणती । एक-एक बाजु चौक्या किती ?
चारही बाजु बराबरं । घडो-घडीचा एक-एक सुरं ।
कोतवाल उभा चावडीवर । गरत देतो चौफेर/घरोघरं ॥
- ॥ एक ऋषी बसला निर्वाणी । धडाधडा जाळतो धुनी ।
बंम्हांडी जपतो मंत्रं । याहीचा कैसा कळेल सुम्मारं ? ॥
- ॥ ज्याच्या कानी जपला मंत्रे । त्याला काही कळेना सुम्मार ।
तुम्ही वाचता सहाठी शास्त्रं । याचा सांगुन दया सुम्मारं ॥
- ॥ परात्पर परमेश्वर । वेद घेवुन बोले शास्त्रं ।
परंम् चिंत्ता परमेश्वर । ठाई ठाई भरला सागर ॥ घृ ॥
- ॥ तुम्ही बहात्तर कोठुडया गाता । याचें नाव काढो विसरता ?
शड/सप्त चकं विषय धरता । सत्रावीचं सुमरण करता ॥
- ॥ परात्पर परमेश्वर । वेद घेवुन बोले शास्त्रं ।
परंचित्ती परमेश्वर । ठाई ठाई भरला सागर ॥ घृ ॥

भजने :-

- ॥ तिन डोळ्याचा पुरुष । सागर भरला तिरनयन च्यां पोटात ॥
- ॥ तिन डोही चवथा देहें । पंचमुखी हो बम्हया बोलत आहे ॥
- ॥ शडपंखी/वरपंखी लावली माया । भंवर जाळ त्वा टाकलं गळा ॥

॥ कृष्ण महाराज धनी अवधूत ॥

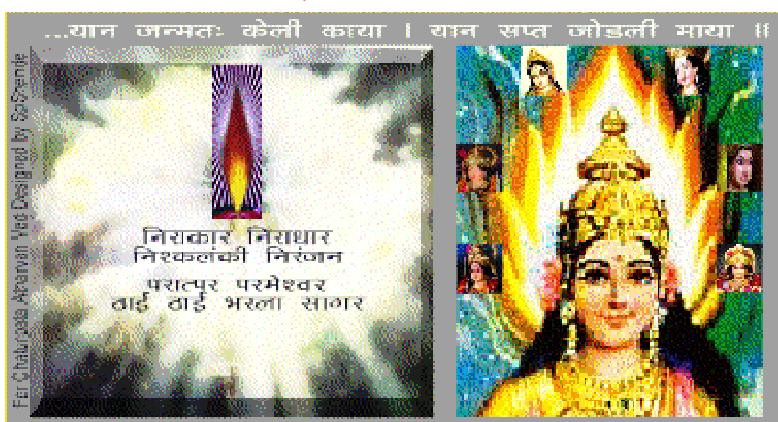
निरसन पुढील पानावर.....

॥ निरसनसह मुक्तस्तंभाचा पाया । सांगतो बा कृष्ण राया ॥
-ः शब्दार्थ/चरणार्थ निरसन सह चित्रमय स्पष्टीकरन :-

देहघराच्या आत त्या निराकार निरंजन निगुणा व्दारे उभा असलेल्या निराकार निराधारी चैत्यन्य प्रकाश स्तंभाला म्हणजेच खांवाला मुक्तस्तंभ असे म्हटल्या गोले आहे. या मुक्तस्तंभाच्या पाया वर हे देहघर उभे आहे. या निराधारी मुक्तस्तंभाला लटकलेल्या या देहीतील सप्तचक्रे सह विविध चक्र-तारे यांना तो निरंजन आत्माराम चैतन्य प्रकाश देत असतो. या देहीचा तो निराधार मुक्तस्तंभ वनुन या देहीला आधार देतो. निरंजनाच्या मुक्तस्तंभाचा चैतन्य प्रकाश देहीच्या चकांवरून संचारीत होत, संपुर्ण शरीर चैतन्यमय ठेवत शरीराची आरा वनवत राहते. निरंजन धन्याच्या चैतन्यप्रकाशाव्दारे सप्तचक्रे आपआपल्या रंगात प्रकाशीत होवुन आपआपल्या स्थानावरून कमी-जास्त प्रमाणात आपआपले रंग देहीवाहेर फेकत राहते. देहीची विविध रंगी आरा निर्माण करत राहते. वरील फोटो वरून व्यान घ्या.

त्यानं उपजतचं केली काया, त्यानं सप्त जोडली माया :-

निराकार निराधार निरंजनाने जोळा दोन्ही विंदु एक झाला तेव्हाच सम्मावुन गर्भात उपजताच ही काया निर्मिती सुख केली आहे. आणी या कायेला त्याने सप्त माया जन्मतः जोडली आहे. या सप्तमायाचे आता व्यान घेवु या ।

त्यानं सप्त जोडली माया :-

सप्तमाया :-

१. शक्ती :-

०९ शक्ती

प्रथम एकला असलेल्या आदीरूप आदीपुरुष परंबम्ह नारायणाच्या चरांचर व्याप्त मनात “मो-ह सृष्टी रंचावी” अशी ईच्छा प्रकट झाली. ही ईच्छाच त्या उभ्या असलेल्या निराकार निराधार निरंजन ज्योतीच्या मुळावरचा रंग धरून अद्भुत अश्या शक्ती रूपात प्रकट झाली. आता या शक्तीची ओवी खंड०९/२/ओवी-०९ यातुन व्यान घेवु या ।

हे प्रथम रूप ईच्छा शक्ती । या शक्तीचं रूप भ्रांतित पडणारे आहे. म्हणुनच शक्तीच्या ओवीत या भ्रांतीमुळेच ती सत्यदेवाला विसरून जळजळीत वोल वोलून, तिच्या स्वकर्माने भुलवनी ची धुनी उठवली. आणी तिन खुम्म जाळले...ईत्यादी

ही इच्छा शक्ती व तिला पडणारी भ्रांती....ईत्यादी तिचे गुण या देहीला जन्मतः जोडल्या गेले आहे. म्हणुनच देही जेव्हा कोणत्याही प्रकारच्या शक्ती स्वरूपात येते म्हणजेच या देहीला जेव्हा कोणत्याही प्रकारची शक्ती उदा. धनशक्ती, ज्ञानशक्ती राजशक्ती....ईत्यादी प्राप्त होते, तेव्हा ती देही भ्रांतीत पडून अहंकारी अविचारी कर्म करते. या भ्रातीत या देहीला देव समजेना ! सत्यदेवाला भले-वुरे खोटे ठरवणारे वोल वोलत, मीच कर्ता धर्ता सर्वकाही समजत वर्तन करते.

म्हणुनच ही भ्रांती दुर करावी. या भ्रांतीमुळे मोठे मोठे दुराचारी झुवले आहेत. या भ्रांतीचा प्रकार बहु भारी आहेत. या भ्रांतीन जीव भ्रमले आणी चौ-यांशीच्या फेरीत पडले आहेत. असे हे शक्तीच रूप राहते भ्रांतीत ! तसे नका होवु तुम्ही जनात ।

ही शक्ती मुळ धरून स्वरूपावरी आहे. पंरंतु तिला तिचे स्वरूप उमजत नाही. स्वरूप न उमजल्यामुळे ही आनंद विरहीत राहत असे. या शक्तीलाच मुळमाया, आदीमाया आदीशक्ती...असे म्हटल्या गेले आहेत.

२. प्रकृति :-

०२ प्रकृति

शक्तीच्या ओवी ०९/०२/०२ मध्ये कर्ता-याकडून शक्तीला जेव्हा “आंगीअनन, परोपरी मदन” चे देणं झाले, तेव्हा त्या देणांद्वारे शक्तीरूपाच्या रोमारोमात तेज सह मदन आले. तिला तेजोमय व मदनसंपन्न कांती प्राप्त होवुन, तिला प्रकृतीमायेचे रूप प्राप्त झाले. कर्ता-याला ‘रूत दे मजला’ म्हणत सृष्टी निर्मितीचे विज मागणारी ही प्रकृतिमाया म्हणजेच महद्माया !

या प्रकृतीमाया म्हणजेच महद्मायेला तिचा कर्तार आपल्या स्वतःच्या अध्यक्ष्यतेखाली घेवुन, तिला वश करतो. स्वतः अख्यारी राहुन प्रकृति वर वर्चस्व गाजवत, स्वतःचे तेजोगुणी अंशरूपी विज म्हणजेच त्या कर्ता-याचा तेजोगुणी अंशअवतार असलेले आत्मे याचे रोपन प्रकृति मायेच्या योनीत करत असतो. या प्रकृतिमायेच्या ठिकाणी तोच हे त्याचे अंशअवतार आत्मविजे यांचे रोपन करतो. प्रकृतिमायेस गर्भधानास कारणीभुत असणारा, प्रकृतीमायेला वीज देणारा तो सुत्रधारी ब्रह्मचारी सर्वत्राचा पिता बनुन सर्वत्रांचे पालन पोषण करत निराळाच राहतो.

ही प्रकृतीमाया व तिचे गुण या देहीला जन्मतः जोडल्या गेलेले आहे. म्हणुनच प्रतेक देह आपआपल्या प्रकृतीप्रमाणे वागतो. या देहीला प्रकृति मायेचे “आंगी अर्ण व परोपरी मदन” चे देण पौंगांडावस्थेपासुन मिळने सुरु होवुन, ते वाढत वाढत युवावस्थेत पुर्णतः प्राप्त होवुन या देहीला जोडल्या जाते.

३. चैत्यन्या :-

०३ चैत्यन्या

शक्तीला आंगीअर्ण व परोपरी मदन च्या देणप्राप्तीनंतर प्रकृतिच्या मस्तकी कर्ता-याने चैत्यन्याचा शिकका दिला. जेव्हा कर्ता-याकडुन प्रकृतिला चौथा चैत्यन्य चा शिकका हा प्रकृतिला झोऱ्युन तिला झंझावत तिच्या अंगी सळसळत संचारला. आणी प्रकृतिला सपुर्ण व्यापुन तिच्यात भरलन भरला आणीक उरला. ऐसे कर्ता-याने दिलेल्या चौथ्या चैत्यन्य शिक्या व्वारे प्रकृतिला चैत्यन्या मायेचे रूप प्राप्त झाले. तिलाच चैत्यन्या असे नाव पडले. या चैत्यन्यापासुन पुठे देवा जीवां सह ईश्वरी काया ईश्वरी माया चा विस्तार झाला.

या देहीला ही चैत्यन्या जन्मतः जोडल्या गेली आहे. आणी ईचे गुणांचे देण या देहीला पौंगांडावस्थेपर्यंत प्रकृतीचे आंगी अर्ण व परोपरी मदन चे देण प्राप्ती झाल्यानंतर, युवावस्थेत चैत्यन्या चे देण संपुर्णतः प्राप्त होते. चैत्यन्याचे चैत्यन्य या देहीच्या युवासरस्थेत सळसळत सर्व देही चैत्यन्याने व्यापुन ठाकते. या चैत्यन्या चा झापाटा मोठा । भ्रांती भ्रम मोठा । म्हणुनच ईच्यामुळे जनांच्या चुकल्या वाटा ।

४. तिरगुणी :-

०४ तिरगुणी

शक्तीच्या ओवीत ही चैत्यन्या रूत मागत फिरल्यानंतर, जेव्हा तिच्या सुमरणी निराकार निराधार येवुन तिला त्याने उपदेश केला, तेव्हा तीने भैस म्हणुन भाव धरलन त्या चौथ्याची प्रार्थना मांडली. चैत्यन्याच्या या प्रार्थनेला पावुन तो गायप असलेला चौथा तिच्या समोर आदीमुनी अवतार रूपात आला. त्या चौथ्या आदीमुनीने चैत्यन्याने एक शेजुन तिन मांडलेल्या तिच्या तिन खुम्माला जागी करलन त्यांचे प्रकट रूप तिला दिले. त्यांच्या हाती तिन यवगाचा कारभारी राज्य दिले. ते एक शेजुन तिन खुम्म म्हणजे ब्रह्मा विष्णु महेष !

तिन रंगाचे तिन गुणांचे तिन पुत्र तिला प्राप्त झाल्यानंतर ती आपल्या त्या तिन पुत्रांचे गुणवर्धन, लालन, पोषन, संगोषण करण्यासाठी प्रयत्नरत् राहु लागली. जसे दोन-तिन रंग एकमेकात मिसळवल्या नंतर तिसरा रंग उत्पन्न होते, तसे तिन पुत्रांचे तिन गुणांचे रंग त्या तिन च्या मातेने धरले. तिद्यांचे तिन रंग एकमेकांत मिसळवुनी ती चैत्यन्या आता तिरगुणी माया रूपात प्रकट झाली.

तिरगुणी माया प्रकट झाली. सावधान ! या देहीला ही तिरगुणी माया चे तिन पुत्रांचे गुण रंग जन्मतः जोडल्या गेलेले आहे. म्हणुनच ही तिरगुणी माया या देहीत आपल्या तीनपुत्रांच्या तिरगुणांचे लालन पोषन संवर्धन करण्यासाठी नेहमी प्रयत्नरत् राहते.

या तिरगुणी माये मुळेच या देहीत :

- कधी वम्हाच्या रजगुणांचे वर्चस्व येत, ही देही राजासारखी वर्तनाची आव आणते. लोभ व आशेची हाव ठेवते. मनात सत्ता गाजवण्याचे विषय वासना ठेवुन खेळ उभारते व पापांकडे घेवुन जाते. आणी मग सोस भोगत नाचते.
- कधी विष्णुच्या सत् गुणांचे वर्चस्व येत ही देही सात्वीकतेचा वृत्तीचा आव दाखवु लागते. कर्मफलाची आशा धरून सात्विक कर्म करतो फलाशाने इश्वर भजनी येतो. व पुण्याकडे जात सुखाने नाचते.
- तर कधी लळाच्या तम गुणांचे वर्चस्व येत ही देही तामसी वृत्ती. आळस निद्रा सुरुती उन्मत्तपणा..ईत्यादी तामशी गुण ने नाचु लागते. ऐसे ना धड प्रपंच ना धड परमार्थ करत मध्येच लटकत देही नाचते व स्वतःच निरर्थक बडबड करत दुःखाचे डोंगर भोगते.

अश्या रितीने ही तिरगुणी माया या देहीला नाचवत राहते.

तिरगुणी मायेचे या देहीला अश्यारितीने नाचवणे थांबवुन या तिरगुणांच्या पलीकडे पहावे. तेव्हा कुठे या तिरगुणांच्या पल्याड उभा असलेला तो चौथा सत्यदेव वुद्धिक्षेपात येईलं. तो चौथा वुद्धिक्षेपात आल्यानंतर शुद्ध सत् गुणांत राहत शुद्ध सत्कर्मे करत त्या चौथ्याकडे जाता येते. चौथ्याला प्राप्त करून मोक्ष प्राप्ती करता येते.

अन्यथा या तिरगुणांतच राहुन ८४शीच्या फे-यात पडुन, या तिरगुणांच्या वर्चस्वाखालीच फिरावे लागणार ! या तिरगुणी व तिरगुणांचे तिरलोक्यातील अवतार यांचे मागे फिरून कदाही मोक्ष प्राप्ती होणार नाही. कारण त्यानांच मोक्ष नसुन त्याच्या हाती त्या कर्ता-याने कारभार दिलेला आहे. ते कारभारी राज्य करणारे आहेत, मोक्ष देणारे नाहीत. हे निश्चित जाण ! म्हणुनच या तिरगुणांचा भ्रम सोडा । भजा चतुर्पंती आता ।

०९ माया :-

आता मायाचैत्यन्या आदीमाया गाईच्या
ओवी-३२/खंडं ०२ कडे वळुन त्या ओवीतुन व्यान घेत
माया जाणुन घेवु या ।

तिरगुणी मायेच्या मनात तिरगुणां सह तिरगुणांच्या तिन देवांचा पसारा पसरवुन त्याचा विस्तार करण्यासाठी ज्या कल्पना आल्या त्या कल्पना चा रंग धरून ती माया रूपात प्रकटली. म्हणुनच कल्पना म्हणजे माया ! हे निश्चित जाण.

ईच्छा ही शक्ती झाली, तर कल्पना ही माया झाली. या कल्पना व इच्छा ला त्या परंबम्ह निराकार निरंजनाचा स्पर्श नाही म्हणुनच विनवा विनवा हो त्या निरंजनाला आता

॥ देवा माझे अंतर रंगवा । यवगा यवगी संग वागवा ।
...कल्पनेच्या तोडुन पालव्या देहीत नांद माह्या ॥

तिघांचे राज्य वाठवण्यासाठी मायादेवताने आपली मोहनमाळ तिन देवा सह तिरलोक्यातील तिरगुणी अवतार यांच्या गळात घालुन, हे सर्व या मायेने आपल्या अध्यानी केले आहे. या मायेच्या अध्यानी राहुन तिनदेव व त्यांचे तिरलोक्यातील अवतार देवांगण यांचा विस्तार पावला आहे. या मायेमुळेच जीव मायेच्या अधीन होवुन भोग कल्पीतो.

तिन देव मायेच्या अधीन असल्यामुळे या तिन देवांना वेदज्ञानरूपी संपत्ती कशी गमावली ? याच्या खुणा विचारून तिरगुणांचे राज्य वाठवण्यासाठी, अत्यंत आवश्यक असलेली व्यान संपत्ती प्राप्त करण्यासाठी तिने कवडीमोळ किंमतीची तिरगुणी पेठ वसवली. चौथ्या च्या पोटी असलेली ती वेद-ज्ञान संपत्ती प्राप्त करण्यासाठी, मनी कपट कल्पुन कल्पनेची पेठ उभी करणारी ही कपटी माया देवता होय.

॥ ही माया मोठी कपटी । लागली मोठया-मोठयाच्या पाठी ।
ईने घातली मच्छीदराला मिठी । ईने मथवले जगजेठी.... ॥

॥ या मायेला जपुन चाला । ईच्यामुळे रामराया गलपटला ।
पाहता पाहता धोका विला.....॥

॥ ईची सत्ता तिनही ताढत । महा महा केले ईने लंपट... ।
ईद्र-चंद्र गणी-गंधर्व सह, तिनदेव या मायेच्या आज्ञेत ॥

॥ ईने गाजवली सत्ता । ईन वाठवली अहंता ।
भुल पाडली ईन सर्वत्रा । भलताच गवसवते ही रस्ता ॥

॥ भक्तजन भुलले सोसा । म्हणुन जन भंगले आचार-विचारा ।
नाही तत्वाची सुध-वुध । ईने मागे लावला चौ-यांशीचा फेरा ॥
.....ऐस अवघ टाकलं मोहुन / पहा या मायेन मायेन ॥

म्हणुनच विनवा देवाला की : हे तिरभवन घडले, देवा तुम्हा हात । मोडा ही तिरगुणी मायाशक्ती, मारा लाथ । कर या मायेला बांडीची दासी म्हणजेच माझे वनियनच्या आतल्या खिंश्यात मावणारी, लटकत लंगडत लंगडी चालणारी लवंडी-ववंडी दासी । घाल घरात । सुखी नांदव या नरदेहीस ।

ऐशी ही माया तिरगुणांचा पसारा घेवुनी मृगजळप्रमाणे व्यापली आहे. म्हणुनी तिरगुण धिंगाणे करे ! पंतु तुम्ही शुद्ध सत्त्वात राहा., दया क्षमा शांती प्रसन्नता धरा. आणी आशा मनशा ईच्छा पापी कल्पना जाळून, शुद्ध सत्त्वी चौथ्याचे मनी ध्यान ध्यास धरून नित राहावे.

ही कपटी माया जन्मतः या देहीला जोडल्या गेली आहे. म्हणुनच ही देही मनी ईच्छा आशा मनशा कल्पना रंगवत कपट कल्पुन धोका देवुन काही ना काहीतरी मिळवण्यासाठी प्रयत्न करत या मायेच्या अध्यानी राहते. ही देही मायाशक्तीच्या आहारी नेहमी पडत राहते. मायेने पाजलेल्या तिरगुणी प्याल्यामुळे, मायेच्या अध्यानी असलेला कोणी एक तिरगुणी मायेला सोडुन भक्ती करत नाही. तिरगुणांचे ओझे टाकुन देण्यास सांगुन तिरगुणी मायेच्या पलीकडे घेवुन जाणारी शुद्ध सत्त्व ची गोडी लावणारी चतुर्पंतीची अमृत वाणी कोणी तिरगुणी घेत नाही.

०६ महामाया :-

खंड०१/०२/०३ मायाचैत्यन्या गाईच्या ओवीत चौथ्याच्या पोटात असलेली वेंदांसह सपुर्ण व्यानसंपत्ती प्राप्त करण्यासाठी माया ने ज्या कल्पना कल्पील्या होत्या, त्या कल्पना साकार करण्याकरीता तीने अनेक माव लिला खैल मांडत मावची कलारीन बनुन महामाया चे रूप घेतले. आपल्या मोठया मोठया पेठा स्थापल्यात. आपला वाजार मांडला. आणी या वाजारात ती कलारीन बनुन वसली. या तिरगुणी पेठेत येणा-या जनलोकास ती मधुपानाप्रमाणे आपले मायाज्ञान पाजु लागली. ही महामाया तिच्या तिरगुणी मायाज्ञानाच्या पेठेत येणा-या जनलोकांस मायायुक्त तिरगुणी ज्ञानाचे प्यालावर प्याले पाजुन त्यांना धुंद करू लागली.

तिरगुणी मायाज्ञानाची नशा वर नशा चठवुन त्यांची मुळ शुद्ध घरवु लागली. त्या जनांस त्याच्या शुद्ध स्वरूपाचा विसर पाडुन आपल्या मागे लावु लागली. आणी आपल्या मागे नाचावयाला भाग पाडु लागली.

या महामायेच्या पेठेतच तिघांनी गळा हात घालुन जेव्हा चौध्याला आणले, तेव्हा तो चौथा भैसानं या पेठेत येताच ‘जैसा देश वैसा वेष’ घेतला खरा ! परंतु कारण महाकारण चे मधुपानाप्रमाणे प्याल्यावर प्याले पाजुनही त्या चौध्याला आपल्या स्वरूपाची शुद्ध होती. म्हणुनच त्या पेठेतील कारण-महाकारण ची तिरगुणी नशा उलटवुन पुर्णतः शुद्धित राहुन, त्या चौध्या भैसांने त्या तिघांचा जो भाग होता तो भाग त्यांना देण्याकरीता त्यां तिघांच्या समोर तिन च वेद पढले/वाचले. आणी ज्या वेदानं तो चौथा जागी होतो, तो आपला भाग असलेला चौथा अथर्वन् वेद पुढील येणा-या यवगाकारण आपल्या पोटीच ठेवला. अमृत संजीवनी असलेला तो चौथा चतुर्पूर्ता अथर्वन् वेद काही त्या तिघांच्या हाती लागला नाही. ते तिनदेव तिन वेद घेवुनच खुशाल मनात आहे..

अश्या प्रकारे व्यान संपत्ती प्राप्त करून घेण्याकरीता, आपले स्वार्थ साधण्याकरीता, आपले स्वहीत जपण्याकरीता, काही ना काही घेवुन जाण्याकरीता माया ही अनेक माव/लीला खेळ रंचत महामायाचे रूप घेते. आणी आमच्या हातच-पोटचं ह्युंठ घेवुन जाते.

॥ ह्युंठी माया, ह्युंठी काया । ह्युंठे देव तिन ।

भैसा मुखचं ह्युंठं घेतलं । झाले वेईमान ॥

॥ उष्टेच उष्टे अवघेच उष्टे । कौतुक पहा या देवाचे ॥

॥ जो नाही होणार वेईमान । त्याला हा चौथादेव नामी सांभाळन ।

जो होईन वेईमान । त्याची, तो चौथा पुस घेईन ॥

॥ फितुर वम्हया । अवघे शरण । म्हणे तिर्थ तुया पायी ।

पाय धुवुन जग पितीन । तरी त्यात अमृत नाही ॥

॥ चतुर्पूर्ता वेदांत गाय । हे माझ तिर्थ ।

ईची अमृत संजीवनी आहे । या चौध्याच्या पोटात ॥

ही महामाया या देहीला जन्मतः जोडल्या गेली आहे. म्हणुनच ही देही कोणत्याही प्रकारची संपत्ती उदा. धनसंपत्ती ज्ञानसंपत्ती ....ईत्यादी प्राप्त करण्यासाठी, घेण्या-देण्यासाठी अनेक लहान-मोठया खेळांचा वाजार रंचत-मांडत-मोडत धडपडत राहते. अंती ही महामाया संग जीव घेवुन हातच-पोटचं ह्युंठ घेवुन जाते.

०६ प्रपंच माया :-

०६ प्रपंचमाया

तिन वेदांची व्यानसंपत्ती प्राप्ती झाल्यानंतर या महामायेला आपला तिरगुणी प्रपंच थाटुन त्याचा विस्तार करावयाचा असल्यामुळे पुरे मग ती प्रपंच माया झाली.

तिरगुणी तिन वेदांचा प्रपंच विस्तारासाठी या तिन वेदांचे मुळे म्हणजे ६ शास्त्रे जन्मा घालुन या ६ चे अनेक मुळे जन्मा घालुन वेदांचा प्रपंच विस्तार केला. या आपल्या ३ वेदांचे ६ पोरे व १८ नातु सह अनेक पणतु चे सर्वांदर्घन पालन पोषन संभाळ करण्यासाठी या आजीवाईने विविध रूप घेतले. त्यापैकी तिन रूपांची मोहनमाळा तिघांच्या गळ्यात घालुन ईतर विविध रूपांची मोहनमाळा तिरलोकयातील तिरगुणी अवतारा सह देवांगण तारांगण, भक्तांगण, मानवगण....ईत्यादी च्या गळ्या मध्ये घालुन या प्रपंच मायेन विस्तार मांडला.

ही प्रपंचमाया या देहीला जन्मतः जोडल्या गेली आहे. कोणत्याही प्रकारची संपत्ती प्राप्ती नंतर उदाहरणार्थ धनसंपत्ती ज्ञानसंपत्ती...ईत्यादी प्राप्ती नंतर ही देही प्रपंच थाटुन त्याच्या विस्ताराच्या प्रयत्नात राहते. सर्वसामान्यजन प्रपंच थाटण्याईतपत धनसंपत्ती प्राप्ती झाल्यानंतर अस्तुरी संग विवाह करून प्रपंच थाटतो. व या आजीवाईचे रडगाणे ऐकत प्रपंचाचे पालन पोषन संभाळ विस्तार करतो. तर स्वतःला ज्ञानी घोषीत करणारे ज्ञानीजन थोडीबहुत ज्ञानसंपत्ती प्राप्त झाल्यानंतर स्वयःघोषीत गुरु बनुन आपले शिष्य बनवत आपला आध्यात्मीक प्रपंच थाटुन त्याच्या विस्तारासाठी प्रयत्नरत् होतो. माझ माझ मोठं म्हणत कुणाचीही गाही न मानत, दिखावुपणा, झगझगीतपणा दाखवत मिरवतो.

या सप्तमायेचे आवरण काढुन जेव्हा चेतना मुक्त होते, तेव्हाच आध्यात्मीक दिव्य विश्वाचे ज्ञान त्याच्यापर्यंत येते. त्याला दिव्य व्यानप्राप्ती होवुन त्याचा दिव्य आध्यात्मिक विश्वाशी संपर्क येतो. आध्यात्मीक सुक्ष्मेतर सुक्ष्म विश्वांचे अनुभव येते. आणी या अनुभवसंपन्न संपर्कानंतरच त्याला आकाशमात मधील चतुर्पंती निरंजन व्यानासह सर्व दिव्यव्यान प्राप्ती होत आउक यवग त्याच्या देहघरी येते. आकाशऋषी चतुर्पंता अथर्वन् वेदाचे निरंजन व्यान सह सुक्ष्म वेदव्यानाचे गुंजारण करतो. आणी हे गुंजारण ऐकत अनुभवत तो परिपक्व होत होत तो चौथ्याकडे जातो...अन्यथा नाही !

म्हणुनच या सप्तमायेने दुषित झालेली चेतना शुद्ध सत्वात राहुन शुद्ध सत्कर्मे करत शुद्ध केली पाहीजे. या करीता कधी कधी या सप्त माये ला कुरवाळत तिला धोका देवुन तिला दुर सारण्याचे अत्यंत किल्ष्ट काम चतुरपणाने करावे लागते. तर कधी तिला लाथ मारावी लागते. तेव्हा कुठे तो चौथा बुद्धिद्वच्या दृष्टीक्षेपात येवुन त्या चौथ्या सत्यदेवाचे दिव्य असे चतुर्पंतीचे निरंजन व्यान सह अन्य व्यान तुमच्या बुद्धिपटलावर येवुन ते पढता येवु शकते. आणी त्या दिव्य व्यानानेच तुम्ही त्या चौथ्यापर्यंत पाहचु शकता.

या सप्त मायेने दुषित झालेल्या जीवाला बध जीव म्हणजेच मायेच्या बंधनात असलेले जीव असे म्हणतात. बंधन प्रत्यक्ष्यपणे तेव्हाच अनिवार्य असते जेव्हा त्याचा सुपरिणाम होत असतो. परंतु या सप्तमायेचे बंधनाचा परिणाम अनिष्ट चौ-यांशीत फिरवत ठेवणारा आहे. या सप्त मायेचे बंधने मानवाला जन्मतः जोडल्या गेले असल्यामुळे तिचे सर्व बंधने तोडण्यास त्याची दमझाक होत होत ते बंधने तोडण्यास तो असमर्थ ठरतो.

म्हणुनच अत्यंत अनिष्ट परिणाम देणारे मायेचे बहुतांश बंधने जिथे गरज असेल तिथे कधी कधी चतुराईने झुगाळून देण्यातच चतुरपणा आहे. म्हणुनच चतुराई करून त्या सत्य देवालाच हे बंधने तोडण्याची विनवणी करा. मायेचे बध जीव म्हणुन तुम्ही न राहण्यासाठी, विनवा विनवा हो त्या चौथ्या सत्यदेवाले !

॥ बंधन तोड गा देवा । तुमच्या चरणाचा धरला धावा ॥

॥ प्रपंचाची झापड आहे माझेया डोळ्याला ।

पंचेचाळीस चौक्या तोडुन । भेट दयाहो मजला ॥ -०२/०२

॥ कर्ता-यानं केली करणी । आदी भैसाची उठली धुनी ।
पाप-पुण्यांची घेवुन लेखनी । तो नित्य करे कारकुनी ॥

जेव्हा कर्ता-यानं करणी केली, तेव्हा शक्तीमाया उभी झाली. ती प्रकृती माया विटाळी वंधन मागे आपल्या कर्ता-याला । तिच्या विनवनीला पावन होवुन कर्ता-यानं तिच्या विटाळ निवृत्तीला चौथा दिन देवुन, या आदीशक्तीला विटाळी वंधन दिले.

जेव्हा प्रकृतीला विटाळी वंधन मिळाले, तेव्हा दोन्ही विंदु एक झाला. आणी तेव्हाच पित्याच्या तिन महीने मरतकी असलेला तो निराकार पुतळा सम्मावला. त्याने मग निर्गुण सहानर साचा सचवला. या निर्गुण साचा पासुन सगुण रक्त-मासाची मुस बनवली. आणी या सगुण झालेल्या साच्यात तो मुळचा निरंजन धनी आपला तेजोगुणी अंश अवतार घेवुन निश्कलंकी सोहंम् ऊयोत सचरूपात या सहानर साच्याला चैतन्य देण्याकरीता आत्माराम वनुन उभा झाला.

निरंजन धन्याच्या या अवताराने जेव्हा या सगुण साच्यात म्हणजेच या देहीत सोस म्हणजेच श्वास भरला, तेव्हाच या देहीच्या तिरलोकयी तिरभवनी त्या आदीभैसाची ओहंम्-सोहंम् धुनी उठली. या धुनीनं गेल्या वरत्या आणुन देण्यासाठी, राया भैसानं या देहीच्या तिरकुटावर चढाई करून संपुर्ण देहीचे राज्य हस्तगत केलेत. आणी या देहीच्या दप्तरी आपले अंश अवतार आत्मा ला कारकुन बनवुन उंच ठिकाणी वसवले आहेत. धन्याचे तेजोगुणी अंश असलेला, त्याचा हंस अवतार असलेला कारकुन आत्माराम हा पाप-पुण्याची लेखनी घेवुन आपल्या धन्याची नित्य कारकुनी करत या देहीत उभा आहे.

हा कारकुन आत्मा या देहीने केलेले कोणतेही चांगले-वाईट कर्माच्या संस्काराची शाई पाप-पुण्याच्या लेखनीत भरतो. आपल्या सुक्ष्म बुद्धिपटलावर चित्रगुप्ताप्रमाणे पाप-पुण्याचे लिखान करतो. देहीच्या पाप-पुण्य कर्माचा साक्षीदार तो आत्मपुरुष बनतो. तो आत्मा या देहीत देहीचे कर्म बघत त्याची नोंद घेत वसला आहे. म्हणुनच तुम्ही चांगले सत्कृत्य करा. चांगले कर्म करा. सर्वांशी चांगले वागा. चांगले राहा. चांगले भले करते.

देहीच्वारे चांगले सत्कर्म करत चांगल्या सत्संस्काराची शाई त्या आत्म्याला पुरवावी. तेव्हा कुठे तो त्याच्या पाप-पुण्याच्या लेखणीत ती चांगल्या सत्संस्काराची शाई टाकुन चांगले लिखान करन. त्याच्या चांगल्या लिखानाने चांगलेच होईल. वाईट लिखानाने वाईट होईल. हेही निश्चित आहे.

एखादयाने वरवर जगाला दाखवण्यासाठी चांगले कर्म मनात दुषित हेतु व वासना ठेवुन आरंभले, तर त्याच्या मनातील दुषित वासना-आसक्तीयुक्त हेतु जगाला कळणार नाही. परंतु त्या वरवर दिसणा-या चांगल्या कर्माच्या आड असलेल्या दुषित वासना-आसक्तीयुक्त हेतु त्याच्या आत्मा पासुन कदापी लपणार नाही. कर्माचे आड लपलेले दुषित वासना-आसक्तीयुक्त कर्माचे लिखान त्या देहीचा तो आत्मपुरुष करेलच. म्हणुनच आपल्या देहीचे वाईट कर्म जगापासुन कितीही लपवले तरी देहीच्या आत्म्यपुरुषा पासुन ते कदापी लपणार नाही. तो आत्मपुरुष सत्याचेंच लिखाण करेल.

म्हणुनच एखादयाला जर असे वाटत असेल की : त्याने वरवर चांगल्या कर्माचा पांघरून घालुन, त्या पांघरूना आड त्याचा मुरख्य दुषित हेतु लपवुन जगाला मुर्ख बनवले. तर तसे ते त्याचे वाटने अत्यंत चुकीचे असुन, ते त्याच्या स्वतःचेच अत्यंत मुर्खपणाचे लक्षण आहे. कारण की :

त्याचा तो दुषीत आसक्तीयुक्त कर्म हेतु चे लिखान, धन्याचे कारकुनाचे काम करणारा त्याचाच देहीच्या दप्तरी वसलेला त्याच्या आत्मा नवकी करेल. त्याच्या कर्माच्या मागे दडलेले वाईट कर्मचे वाईट लिखान तो करेलच. आणी आपल्या धन्याला त्याच्या त्या वाईट कर्मचे लिखान दाखवेलच. जसे कर्म तसे फळ या न्यात्याने त्या कर्मचे फळ हे त्यास भोगावेच लागेल. म्हणुनच पुनः पुनश्च कृष्ण सांगी करतो की :

तुम्हा मानव बनवुन पाठवले. मानवा सारखे राहा. पशु सारखे वागु नका. मोठेपणाचे पांघरुन घेवु नका. वरे गा माझे लहानपण म्हणत लहानपण धरून राहा. भष्टाचारी न होता, चांगल्या आचार-विचाराने चांगले वागा. भष्टाचारी कृत्य न करता, चांगल्या रितीने आपले नियत कर्तव्य कर्म, सतकृत्य करत राहा. चांगल्या रितीने दया क्षमा शांती धरून हृदयी सारंगाधर भरून, भाव भक्तीने सरळ साध्या सिदाईच्या मार्गाने चांगले चाला. चांग भल ! सर्वकाही चांगलेच होईल. अन्यथा असे जर नाही वागले तर जित्या जन्मीच चौ-यांशी भोगावी लागेल. आणी राहलेली चौ-यांशी मेल्या माग तरी चुकेल काय ?

म्हणुनच कर्मफलाची आशा न धरता सत्कर्माचे फळ धन्याला अर्पण करत राहा. सत्कृत्ये करत सत्कृत्याच्या अधीक्याने तिरगुणांच्या पल्याड पाहत, नामी राहय भजनी राहयं. चुकन चौ-यांशी.. अशी धन्याची सांगी आहे.

॥ परात्पर परमेश्वर । वेद घेवुन वोले शास्त्रं ।

परमेश्वर पदार्थ थोर । ठाई-ठाई भरला सागर ॥ घृ ॥

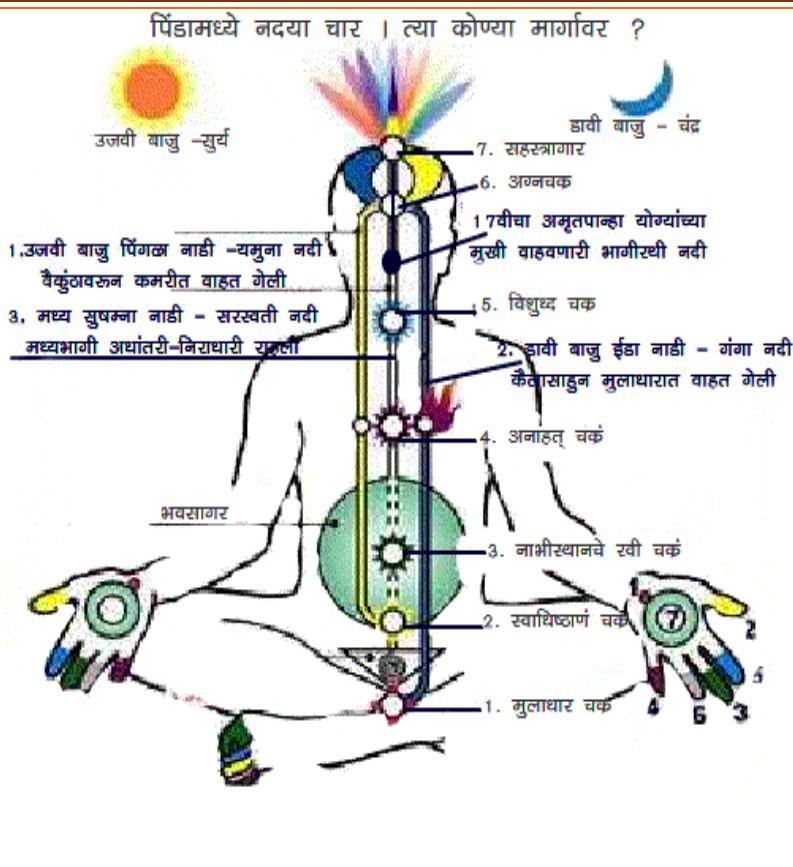
प्रथम पदार्थ एकला आदीरूप परमेश्वर ! त्या एकल्याचाच आंगचा त्याचाच तेजोगुणी अंश म्हणजेच आत्मा हा दुसरा पदार्थ ! तर त्या एकल्याचीच “मो-हं सृष्टी रंचावी” ही ईच्छा त्याच्याच मुळावरचा रंग धरून अद्भुत अश्या शक्ती स्वरूपात उभी झाली तो तिसरा पदार्थ ! या शक्तीला जागे करून दिलेले देवता म्हणजे चौथा पदार्थ आणी यां देवतांना देणं देवुन सृष्टी प्रपंच दिला तो पाचवा पदार्थ !

अश्या रितीने प्रथम एकला परमात्मा, दुसरा आत्मा, तिसरी शक्ती, चौथे देवता आणीक पाचवा प्रपंच ! हे पाचही पदार्थ त्या एकुलत्या एक परमेश्वर नावाच्या पदार्थाने रचतःपासुन अलग-अलग करत निर्माण केले असल्यामुळे, तो मुळावरचा एकच निराळ परमेश्वर पदार्थ थोर आहे.

तोच एकला सागर ! त्या एकल्या धन्याच्या अंशाने या पाचही पदार्थासह सर्व पंचक षट् सप्तक अष्टक नव... ईत्यादी सर्वत्र चरांचरां मध्ये तो परमेश्वर पदार्थ भरून ठाई-ठाई भरून भरला आणीक उरला आहे. या परमेश्वरावधूलच वेद घेवुन शास्त्रे वोलत आहे. हा परमेश्वर पदार्थ थोर ! ठाई-ठाई भरला हा सागर ।

पुढील पानावर....

पिंडामध्ये नदया चारं । त्या कोण्या मार्गावरं ? :-

॥ नवनाडयाची ओवी ॥

॥ शक्तीस्वरूपी गंगा नदी होय । डावी ईडा नाडी ।
कैलासाहुन आली ही गंगा । मुलाधारात गेली ॥

॥ शंभुस्वरूपी यमुना नदी होय । उजवी पिंगळ नाडी ।
वैकुंठाहुन आली ही यमुना । कमरेत गेली ॥

॥ निराधारी सरस्वती नदी । होय मध्य सुषम्ना नाडी ।
सत्यलोकाहुन आली ही सरस्वती । अधांतरी राहली ॥

॥ चौथी भागीरथी नदी । होय सत्रावी हिरण्यगर्भि ।
भागीरथ प्रयत्न करून योऱ्यांनं । आणली आपल्या मुखी
त्या योऱ्याला अगाध नाढी । अन्न या पाण्याची ॥ ०४ ॥

॥ या नदयांची मिळवणी आहे । त्रिकुटा वरी ।
या त्रिवेणीसंगमी आंघोळ करून । चठुन जावे घाटावरी ॥

॥ मुखा मध्ये अलंबुषा । लिंगस्थानी कुहु नाडी ।
गुदस्थानी शंखिनी । ऐश्या या प्राणवाढक दश नाडी ॥

॥ या नदया वाहत आव्या । आधारा वर ।
मुल आधाराला धक्का देवुनी । घ्यावे पीडीतील सठाठी दर्शन ॥०७॥
खंड०३/ओवी२६ सांगतो स्वरूप्यान घ्या ओवी घ्या
निरसनातुन नाडी व्यानचे अधिक व्यान घ्यावे.
पुढील पानावर...

॥ कृष्ण महाराज धनी अवधुत ॥

॥ पिंडा मध्ये चक्रं सातं....। पुढे भ्रमर गुंफीची वाट । वर सत्रावीचा देठं॥

प्रेमलघुवृत्त । शा येतीये आ निष्ठ लक्ष्यो गतान । **शिरोवास्त्रांशुमुख्यां** खद्यो आहे चौकांदेवा अभावात । शेषेतो योग्या चांगल्यातील निर्वाचन याची ज्ञान आहे, ता वस्तीची उपलब्ध वड्ये निवाली । इत्यावत् जाळवो युनी । दग्धावी वापटो गोटेन्हूनेहून् भेत । याचा कल्पा लक्षणे खुम्माव । याकॅन अंडा ता वस्तव वसेवत । अवकाशावापी योने ते अंडी वापट्या खुम्मी निवाली वा निर्वाचन निर्वाचनावा नाही काळाचा नाही जावा उपासा देत तरी काळा ? ता देत अवकाशत जाळा नाही । या चौकांदेवा अभावीने निंदा झाली । याहीचे खुम्माव याच आही तोळावी फालांदिलाव याच वापट्या मात्रामत्ता दिल्या अदिनासा के निष्ठावाचा आही आही. ऐवजण सिवायन चिकाले । तेण दून चिकाले वल्लभूचन । आता नव्हावो नाहीला

॥ १. मूल आधारचक्र ४ पांकोली रित्य-निश्ची कर्तीकल उत्पत्ती ईश्वरकर्ती गुरुवी शारदा शेष नंदीश्वरकर्ती नेमशशीली ज्ञानावाचु ॥

॥ २. रसायनिकानवाच ६ पांकोली आवारासींग युक्तवाची ऊरुवेद अकार अशाश्वन्य खलुवेद ज्ञानवाच अवस्था दीयासींगाचा पृष्ठीतात्र व्यानवाचु सलोकातामुवती राचा ।

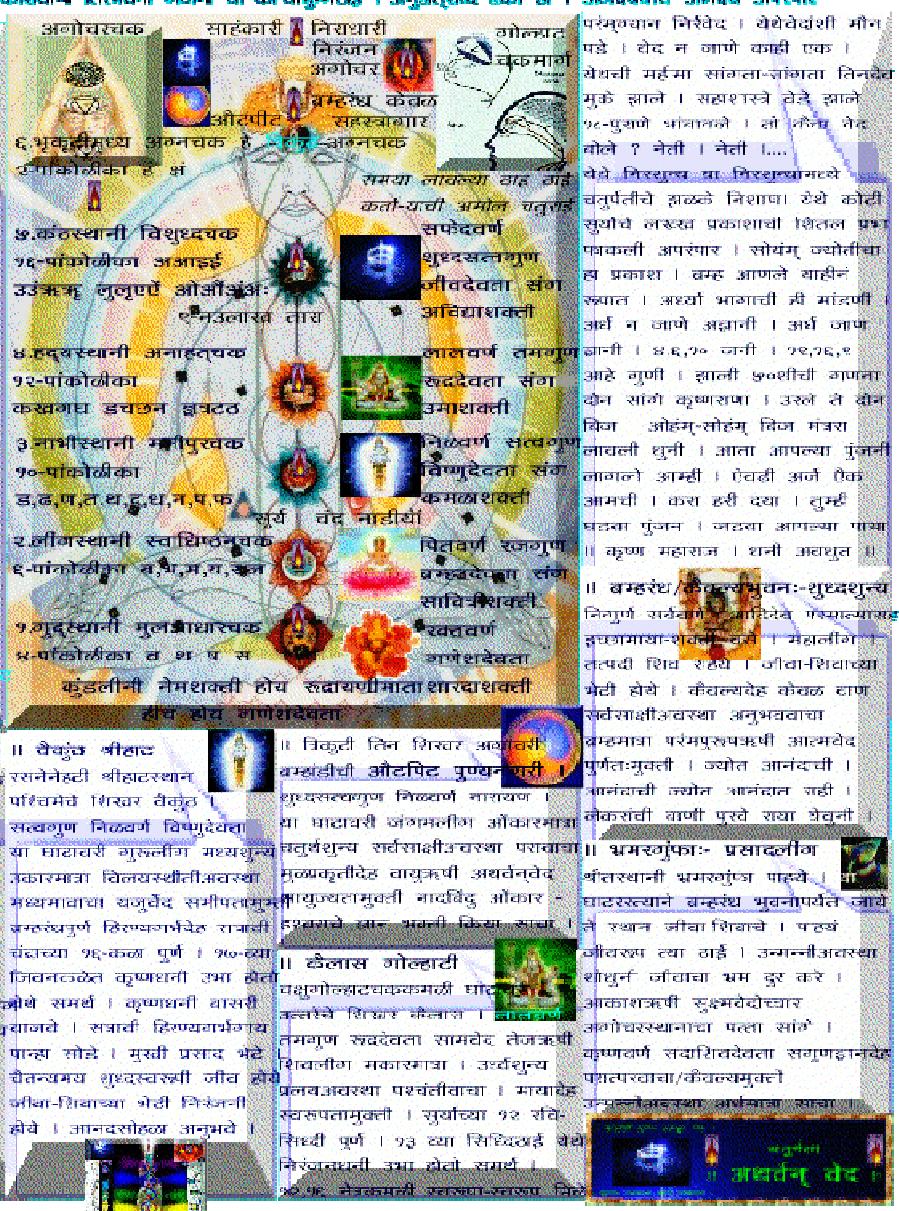
॥ ३. मनीपुरचक्र १० पांकोली गुरुलिंग प्रावनवाची खलुवेद मकार व्यवस्थावृत्त खुदमधेद च्यानांतप्रावा मध्यमावाचा आपत्तात्य रामानवाचु समीपतमुवती पदन राता ।

॥ ४. अनाहतचक्र १२ पांकोली शिवलिंग इंद्रजीवी रामवेद वकार तार्तेश्वन्य कारणवेद सुषुप्तीअवस्था पश्चिमीतीवाचा लेजतात्र ग्रामवाचु एवंवत्तामुवती ज्ञानीकला गवताना ॥

॥ ५. विशुद्धचक्र १६ पांकोली ज्ञानगतीवाच ग्रहमात्रावाची आवरानवेद औंकारमात्रा चतुर्दशुवृत्त नहाकारणदेह तुवीअवस्था पशवाचा वायुवत्त्व उद्धुन अवृक्षातामुवती प्रत्यक्ष वैतन्य राचा ॥

॥ ६. अर्चन/आधारचक्र २ पांकोली उंचीवाच निष्ठ वल्लभूचन भवतीती भवतीती भवतीती । यात्यावती निष्ठ प्रभास्त्रवित्त विजाती । व्रह्मते विजातीवाचाचा उत्पत्तीवाचाचा ॥

॥ ७. सत्यलोकचक्र विकृत शुभ्रीमायावर पुर्वोद्देशिकर लक्ष्यलोक रत्नमूर्ण पितरवर्ण बन्हवेत्तात्य सदा सायांशीकर्ती । द्रव्यं सायांशी-देवीती स्वल्प वाच्ये । चातुर्वर्णे करे । सर्वेषकां पाहणे । लेनगुण चर्वेती निंदवे । पंचतत्त्वाती आटणी होये । सर्वेती विरुद्धुपी अद्वारावृत्तीउत्पत्तीती सहये । शुन्यावाच गाया दिसे । माध्यारूप जग भासे । रुद्रुन भाग सर्वेती निंदवे । या धाटावाची आचारावाची सालोकतामुवती आकारमात्रा अशाश्वन्य विवाहवेद उत्तरोद खुदमात्रावाचा विश्वामित्रावाचा विश्वामित्रावाचा । लंबे विश्वामित्रावाचा भरता आहे । या विश्वामित्रावाचा संगतीने फळ येतीन भासाव । उद्याव जग उपरुद्दी विजान जाई सा करवाची चाह ।

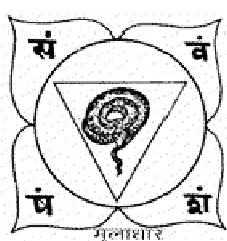
|| Seven-7-Chakra Detail Photo Image-401 ||

for || Chaturpata Atharvan Ved || Designed & Edited by Nirsankar SpShende. ||

पिंडा मध्ये चक्रं सातं :-

॥ पिंडचक्रावरील सहा दर्शन ची ओवी ॥
 ॥ चार पांकोळीका गुद्ध स्थानी । मुल आधार चक्रं ।
     गणेश शारदा कुंडलीनी शक्तीचे । झाले पहिले दर्शन ॥
 ॥ सहा पांकोळीका लीग स्थानी । स्वाधीष्ठान चक्रं ।
     ब्रह्म देवता सावित्री शक्तीचे । झाले दुसरे दर्शन ॥
 ॥ दहा पांकोळीका नाभी स्थानी । मणीपुर चक्रं ।
     विष्णु देवता कमळा शक्तीचे । झाले तिसरे दर्शन ॥

 ॥ बारा पांकोळीका हृदय स्थानावर । अनाहत् चक्रं ।
     शिव देवता उमा शक्तीचे । झाले चौथे दर्शन ॥
 ॥ सोळा पांकोळीका कंठ स्थानी । विशुद्ध चक्रं ।
     जीव देवता अ विद्या शक्तीचे । झाले पाचवे दर्शन ॥
 ॥ दोन पांकोळीका भुमध्य स्थानी । अर्णनं/आङ्गा चक्रं ।
     परमहंस देवता माया शक्तीचे । झाले सहावे दर्शन ॥

 ॥ चार सहा दहा बारा । सोळा दोन आहे गुणी ।
     झाली पन्नाशीची गणणी । उरले दोन सांगे कृष्णधनी ॥
 ॥ उरले ते दोन बिज । ओहंम् सोहंम् बिज मंत्रा ।
     याहीच्या वाचुन सत्यपुंजन । घडणार नाही जरा ॥
 ॥ सातव्या अगोचर चक्रावर । आहे माझ सत्य पुंजन ।
     या को-या भुम्मेवर निरंजन निर्गुणाचे । झाले लरख्य दर्शन ॥
 ॥ हा निर्गुण धनी, माझा गुरु । मालुम होईन सर्वत्रा ।
     या पिंडीचे सहादर्शन जोग । मांडण, तो निर्वाळा ॥

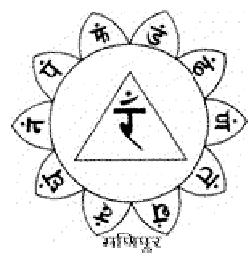
पिंडीतील चक्रे ०७ :-

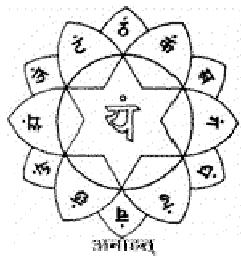
०१. प्रथम मुलाधार चक्र :- गुद्धस्थानी असलेले हे चक्र रक्तवर्ण असुन येथे कुंडलीनी शक्ती हीच गणेश देवता संग शारदा शक्ती येथे वसते. या चक्राला चार पांकोळीका असुन, या चार पांकोळीकावर वं शं षं सं या चार मातृका वसते. रिधी सिधी कर्मकळा उत्पत्ती व ईश्वर ऋषी व अपान वायुचे हे स्थान होय.

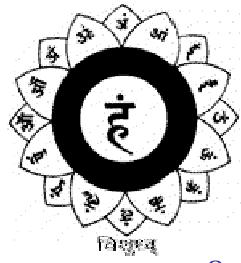
०२. दुसरे स्वाधीष्ठान चक्र :- लिंगस्थानी असलेले हे चक्र पितवर्ण असुन येथे ब्रह्मदेवता सह सावित्री शक्ती वसते. या चक्राला सहा पांकोळीका असुन या सहा पांकोळीकावर बं भं मं यं रं लं असे सहा मातृका आहे. येथे व्यानवायु स्थुलदेह, जागृतिअवस्था, वैखरी वाचा, पृथ्वीतत्व, आचारलीग, सलोकतामुक्ती, सुर्यऋषी, ऋष्यवेद, -हस्च अकारमात्रा अर्धशुन्य ईत्यादी असते.

०३. तिसरे मणिपुर/रविचक :- नाभिस्थानी असलेले हे चक्र निलवर्ण असुन येथे विष्णुदेवता सह कमळशक्ती वसते. या चक्राला दहा पांकोळीका असुन, या दहा पांकोळीकावर डं डं णं तं थं दं घं नं पं फं असे दहा मातृका आहे. येथे समानवायु सुक्ष्मदेह, स्वप्नअवस्था, मध्यमा वाचा, आपतत्व, गुरुलीग, समीपतामुक्ती, पवनऋषी, यर्जुवेद, दिर्घ उकारमात्रा मध्यशुन्य ईत्यादी असते.

०४. चौथे अनाहत् चक :- हृदयस्थाना वर असलेले हे चक लालवर्ण असुन, येथे रुद्रदेवता उमाशक्ती वसते. या चकाला वारा पांकोळीका असुन, या वारा पांकोळीकावर कं खं गं घं डं चं छं जं झं त्रं ठं ठं असे वारा मातृका आहेत. येथे प्राणवायु कारणदेह, सुषुप्तीअवस्था, पश्चंती वाचा, तेजतत्त्व, शिवलींग, स्वरूपतामुक्ती, इद्रकृष्णी, सामवेद, प्लुता मकारमात्रा ईत्यादी असते.

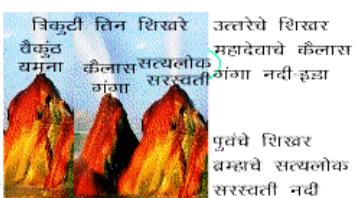

०५. पाचवे विशुद्ध चक :- कंठस्थानी असलेले हे चक सफेदवर्ण असुन येथे जीवदेवता अ विद्या शक्ती वसते. या चकाला सोळा पांकोळीका असुन या सोळा पांकोळीकावर अं आं हं ईं उं उं क्रृ क्रृ लं लृ एं एं ओ औं अं अः असे सोळा मातृका आहेत. येथे उदानवायु महाकारणदेह, तुर्याअवस्था, परा वाचा, वायुतत्त्व, जंगमलींग, व्रम्हाग्नीकृष्णी, अथर्ववेद, अर्धिमात्रा ईत्यादी असते.

०६. सहावे अ॒न/आ॒ज्ञा चक :-

विकृती पाहाये ! तिन देवतांची दररी आहे

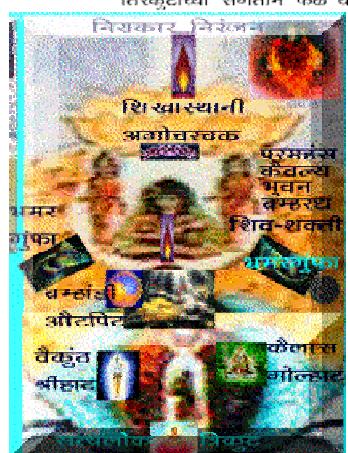

परिचयमेचे शिखर
विष्णुये वैकृत
यमना नदी-गिराव

विकृती संगम
गंगा-यमना-सरस्वती

॥ विकृत ख्याल भरला आहे ।

तिरकुटाच्या संगतीन पाळ शेतीन भोगने ॥

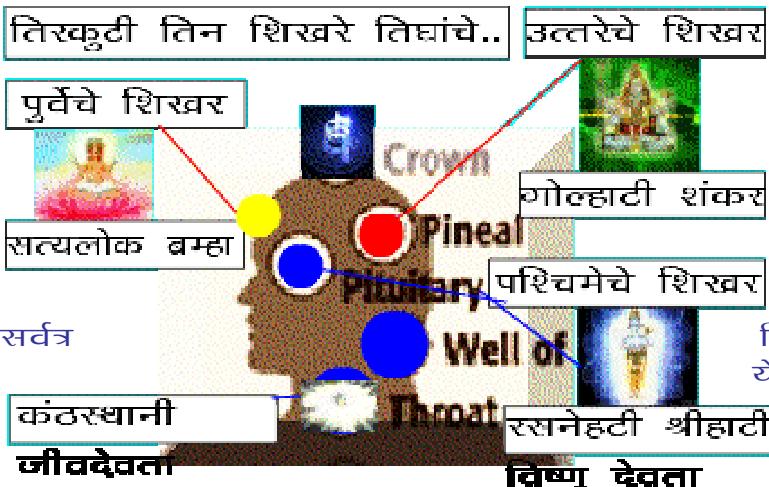
भृकृती मध्यस्थानी म्हणजेच दोन डोल्यांच्या भुवया च्या मध्य स्थानी असलेले हे चक ज्योतीवर्ण असुन येथे परमहंसदेवता सुमना मायाशक्ती वसते. या चकाला दोन पांकोळीका असुन या दोन पांकोळीकावर हं क्षं असे दोन मातृका आहेत. यापैकी एका पांकोळीवर परमहंस देवता तर दुस-या पांकोळीवर मायाशक्ती वसते. या सहाही चकावरील ४, ६, १० जनी । १२, १६, २

आहे गुणी । झाली पन्नाशीची गणीता । या सहा चकावरील एकुन पन्नास मातृका पुर्ण होतात. दोन सांगो कृष्ण राया । उरते ते दोन ओहं-सोहंम वीज मंत्र जाणा ।

येथे विवेणी संगम असुन, झानदेह, उन्मन्नीअवस्था, परा वाचा, आकाशतत्त्व, गुणमुक्ती, हंसकृष्णी, सुक्ष्मवेद, उर्ध्वशुन्य, चंद्राच्या सोळा कला, सुर्याच्या वारा कळा ईत्यादी आहेत. येथुन वर व्रह्मांडी तिरकुटांचे तिन शिखरे सुरु होतात. म्हणुन याला तिरकुट असेही म्हणतात. ते तिरकुट तिघांचे वरील फोटोत दाखवल्याप्रमाणे...

॥ मस्तक बम्हांडाचे चक्रे ॥

तिरकुटा वरील बम्हांडाचे घाट व चौक्या :-

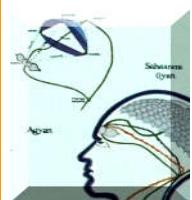
अवस्था, वैखरीवाचा, अकारमात्रा, क्रृष्णवेद, सलोकतामुक्ती ईत्यादी त्रिवेणी संगमी असते.

२. दुसरे पश्चिमेचे शिखरी वैकुंठ विष्णुचे ।

 रसनेहटी/जीभेच्या वर श्रीहाट स्थान आहे. येथे पश्चिमेचे शिखरी वैकुंठ असुन येथे निलवर्ण विष्णुदेवता वसते. रसना स्थळ चे लिंगदेह हटल्यावर हिरण्यगर्भ देह तेथे असतो. हेच न्यनता नसलेली परिपुर्ण सत्रावी जीवनकला होय. चंद्राच्या १६ कला पुर्ण झाल्यावर या १७ व्या जीवनकलेत कृष्णाधनी उभा होत असतो. सत्रावीत कृष्ण उभा होवुन वासरी वाजवतो. त्याची वासरी ऐकुन सत्रावी हिरण्यगर्भ गाय पान्हा सोडत राहते. तो पान्हा योग्याच्या मुख्यी टप टप टपकत राहतो. सत्रावीच्या पान्हा मधुन योग्याच्या मुख्यी अमृताचा प्रसाद चा लाभ होतो. या प्रसादामुळे त्या योग्याला अन्न-पाण्याची अगाध राहत नाही. चैतन्यमय शुद्धस्वरूपी जीव मिळे ! जीवा-शिवाच्या भेटी निरंजनी होये. आणी मग आनंदाची ज्योत आनंदात राहे. आनंद सोहळा अनुभवे ! तिरभवनी सुख न मावे ! अनुहृत स्वर चाले ! या श्रीहाट घाटावरी उंकारमात्रा, विलयस्थीती अवस्था, गुरुलींग, मध्यशुन्य, मध्यमावाचा, यजुर्वेद, समीपतामुक्ती, ईत्यादी भेटते.

३. तिसरे गोल्हाट चक्रावरी उत्तरेचे शिखरी कैलास शंकराचे ।

 पृथ्वी गोल गोल गोल्हाटी ! चक्षु गोल्हाट चक्रकमळी गोलाकार गोल्हाट चक्र फिरत राहते. या गोल्हाटचक्र घाटावरी उत्तरेचे शिखरी कैलासी शंकर वसते. सुर्याच्या १२ रवी-सिद्धी पुर्ण झाल्यावर तेराव्या सिद्धीच्या ठाई येथे समर्थ निरंजन धनी उभा होतो..

आणी मग उजव्या रवी व डावा चंद्र डोळ्यांच्या अनुकमे वारा व सोळा नेत्रकमळी या स्वरूपा-स्वरूपी मिळते. या चक्षु गोल्हाट चक्रकमळी तेज क्रृष्णी झालाळी करतो. शिवलींग सामवेद केवळ भेटतो. सुषुप्ति अवस्था मकारलय प्राप्ती होते. येथे समस्त लालवर्ण सुरंगे शोभती !

येथे लालवर्ण तमोगुणी रुद्रदेवता, शिवलींग, प्लुत मकारमात्रा, उदर्धशुन्य, प्रलय अवस्था, पश्चंतीवाचा माया, कारणदेह, स्वरूपतामुक्ती, रेचक पवन,

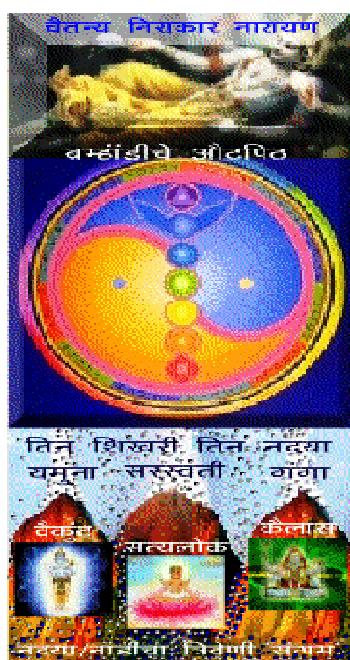
९. प्रथम पुर्वेचे शिखरी सत्यलोक बम्हाचे ।

 हा बम्हा सावित्री/देहीचे स्वरूप पाहतो. जातकर्म करतो. सर्वप्रकार पाहुन तिन गुण सर्वत्र मिळवत राहतो. उत्पत्ती करतो. येथे स्थुल भोग दिसते. पंचतत्वांची आटणी येथे होते. या सत्यलोकच्या घाटावरी सर्वत्र अष्टधा प्रकृतिची निर्मिती असुन येथे स्थुल देह, जागृती ईत्यादी त्रिवेणी

पिनाकपाणी देवता,... हे समस्त राहत असते. येथे नामधुनी, शंखाचा नाद रारे गर्जत असते. आता या त्रिकुटाच्या वर पुढे जाण्याकरीता हरीला विनवा की :

॥ आम्ही आहो मुढे मुढं । रस्ता दाखव देवा होय गा पुढं ॥
 ॥ रस्ता आहे विकट । चढतांना वहु लागते नेट ॥
 ॥ रस्ता आहे कठीन । हा होय करवती घाट ॥
 ॥ करवटी घाट येंगला/चढला । त्रिकुट पर्वतावर चढुन गेला ॥
 ॥ त्रिकुटी तिन पर्वत । चढले कठीन याहीनं ।
     ज्योतीचं ठिकाण पाहीलं । शिखरा वर ॥
 ॥ शिखरा वर गेला । प्रकाश लाभला त्याला ।
     प्रकाश पडला ज्योतीचा । वर्मा विष्णु शंकर भुलला ॥
 ॥ वर्मा भुलला, विष्णु भुलला । भुलला शंकराचे घर ।
     सावंगपुरी उभा राहीला/झाला । तो सारंग धर ॥
 ॥ ज्योतीनं ज्योत प्रकाश । भरन/उजेड देहीत ।
     उजळले रूप सुर्याच्या तेजात । जैसे रूप सुर्याचे तेज ॥
 ॥ चतुर्पती निरंजन गिण्यान । देण झाले त्याहीला ।
     वर्मा विष्णु शंकर । उडुन गेले अंतराळ ॥
 ॥ निरशुन्यामध्ये तो भगवंत । निराकार होता ।
     याहीच्या विना कोणी नाही वापा ! मोक्षाचा दाता ॥

४. चौथे बर्मांडी औटपिट नगरी निराकार नारायणाची ।

असे.

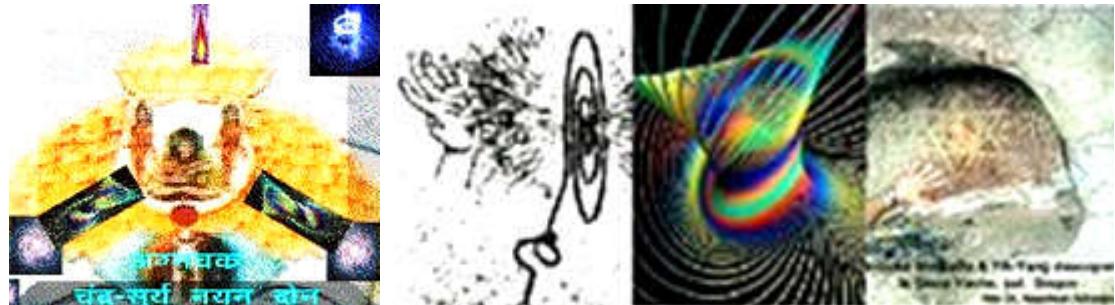
ऐसे हे मरतकी बर्मांडीचे चार स्थाने जाणा. हे चार स्थाने मरतकाच्या चौकोणटयावर असुन या चौकोणटयावर निरंजनाने आपले चार अवतार आपआपल्या स्थानी उभे आहेत. ते चार म्हणजे बर्मा विष्णु शंकर हे त्रिदेव आणीक चौथा वसुन चौक्या चार आदीमुनी अवतार चैतन्य निराकार आत्मपुरुष आहे.

॥ चौकोनट्या वर चार अवतार । उभे ठाई ठाई ।
 सावंग्या मध्ये अवतार उभा । कृष्णराज भैष ॥

या चार स्थानाच्या वरील स्थानावर धन्याचा निरंजन अवतार आदीपुरुष कृष्णराज भैष उभा आहे. येथे जाणे-येण्यासाठी भ्रमरगुंफा पाचवी वाट ठेवली आहे. ही भ्रमर गुंफा कानसुळी पासुन बर्मरंध भुवना पर्यंत जाते. या भ्रमरगुंफा

वाटेने या पिंडातल्या सहस्रागार स्थित सावंग्याच्या अकाशमात मध्ये जावुन आता पुढे त्या ठाई जीव रूप पाहय. या वाटेने ते भ्रमणा करे ठाई ठाई !

पुढे भ्रमर गुंफीची वाट । वर सत्रावीचा देठ :-
कृ. भ्रमर गुंफा :- नजीकचा मार्ग/शॉट्कट

कृ. भ्रमर चक्र :- ही भ्रमर गुफा श्रौतस्थानी आहे. श्रौतस्थान वरचा हा भ्रमरगुफेचा घाट रस्ता त्रिकुटाचे तिन घाट व चौथा औटपीटचा घाटावरून सत्रावीचा देठावर येवुन ब्रह्मरंधभुवना पर्यत जाते. या भ्रमरगुफेच्या मार्गाने चार घाट लागत नाही. हा मार्ग सरळ सत्रावीचा जिथे देढ आहे त्या ब्रह्मरंध स्थानी योग्याला पोहचवुन देते. या भ्रमरगुफेच्या घाटावर आहे आकाशऋषी हा सुक्ष्म वेदोच्चार करीत निर्मळ गंगा, सुक्ष्मवेद व अगोचर स्थानाचा पत्ता योग्याला सांगतो. ओत-प्रोत भरून तो योग्याला विजमंत्र देतो. योग्यात उन्मन्नी अवस्था आणतो. चवधी तुर्या अवस्था तो या उन्मोनीने दाखवतो. जीवाशी उन्मत्त निजरूप दाखवुन सर्वत्र आनंद पसरवत जातो.

कानसुळीत/भ्रमरगुंफेत भ्रमरचक भ्रमणा करते. या भ्रमरगुंफाच्या माझारी योगबळाने जावे ! पहा याही नजीकच्या रस्त्याने अमृतवल्ली भेटे ! जीव-शिवाच्या भेटी होये !

कानसुळीच्या याच शॉट्कट/नजीकच्या मार्गाने चतुर्पतीचा गडी आकाशऋषीचे गुंजारण व प्रसादलिंगी होणारा सुक्ष्मवेदाचा उच्चार ऐकतो. तिरकुट ख्याल भरला आहे । या तिरकुटांचे करता तरी काय ? असे म्हणत तिरकुटी मार्गाला सोडुन या वरच्या भोर गुंफीच्या चौथ्या मार्गाने, निराकार आदीपुरुष नारायणाचे पाय धरण्याची आस धरून जीव-शिवाच्या स्थानावर सरळ जातो. त्या ठाई तो जीवरूप पाहतो. लहान/धाकटी उन्मन्नी अवस्था शोधुन जीवाचा भ्रम दुर करतो. कैवल्यमुक्ती स्थानी जावुन पोहचतो. आणी मग मायेची विस्मृती होवुन केवळ निरंजन चतुर्पती धनीदेवाचे ज्ञान प्रकटते.

या भ्रमरगुंफाच्या भ्रमरचकाठाई कृष्णवर्ण झाळाळी असलेला सदाशिव देवता आहे. येथे सगुणज्ञानदेह, परात्परवाचा, कैवल्यमुक्ती, धाकटी उन्मन्नीअवस्था, अर्धमात्रा, प्रसादलींग आहेत.

वर सत्रावीचा देठ :-

॥ सत्रावी ॥

जसे चार घाट चढुन सत्रावी च्या देढावर जाता येते, तसेच भ्रमर गुंफा मार्गाने हे चारही घाट सोडुन/वगळून सरळ सरळ सत्रावी च्या देढावर जाता येते. या भ्रमरगुंफा वाटेवर सत्राविचा देठ आहे. चंद्राच्या सोळा कला सिद्ध होवुन सत्रावी कला मध्ये सत्रावीच्या हिरण्यगर्भ देहभुम्मेवर सेरूपी सावळ उभा

होतो. या हिरण्यगर्भ देही च्या सत्रावी चा पान्हा पिवुन वम्हरंध ठिकाणी जीवा-शिवाची भेट होते.

॥ सत्रावी जिवनकळ जाण । सत्रावीचे पाणी भरले उलटे दांडान ।
येथे उभा साळुचा भ्रतार । लावले यानं सत्रावीचे नहर ।
जीवा-शिवाच्या होते भेटी । पहा याही रस्त्याने ॥

॥ सत्रावी हिरण्यगर्भ देह होय । हेच होय जीवनकळ ज्योत जाण ॥

॥ दश इंद्रिये मन वुष्टिं आणीक पंचप्राण ज्योती ।
सत्रावी हिरण्य गर्भ देहाची । झाली गणती ॥

॥ सत्रावीचे लक्षण । चंद-सुर्य या नयनांच्या कला जाण ॥

॥ रविच्या वारा सिद्धी पुर्ण । तेराव्या सिद्धिठाई धनी उभा होतो समर्थ ॥

॥ तुम्ही डिकावं या नामाला । सुर्यप्रभा सम होईल उजाला ॥

॥ तुम्ही डिकावं या नामाला । चंद्रज्योती सम होईल उजाला ॥

॥ चंद्राच्या सोळा कळ पुर्ण । कृष्णधनी उभा होतो या सत्रावी ठाई ॥

॥ कृष्णधनी वाजवे वासरी । सत्रावी, हिरण्यगर्भगाय पान्हा सोडी ।
मुखी सत्रावीच्या धारा येई । अगद नाही राहे अन्न या पाण्याची ॥

॥ शुद्धदरूप जीव स्वरूपी । जीवा-शिवाच्या होते भेटी याही रस्त्यांनी ॥

॥ सत्रावी ज्योत जीवनकळ । सेरूपी उभा येथ कृष्ण सावळा ॥

॥ दशइंद्रिये पंचप्राण मन व वुष्टिं । या सतरा समया लावल्या ठाईठाई ।
कर्ता-याची अमोल चतुराई । वम्हाडावरची ज्योत पाही ।
ैत्यन्याची वात सत्रावी ॥

॥ सत्रावी उभी जीवनकळ । जीव मोक्षाचा हिरं जीवाळा ॥

॥ गोडी लागली सत्रावीची । विषम विसर्जन झाले आम्हाशी ॥

या सत्रावी हिरण्यगर्भदेह ठाई उकारमात्रा विनयस्थीती अवस्था आहेत.
येथे मध्यमा वाचा, विष्णु देवता व पंचभुताचा एकवटा असे. येथे सात्वीक अहंकार विकार । अंतःकरण, मनवुष्टिं, चित्त, अहंकार काळघर । वाम्हीमाया पुरुषाक्षर आहे. या सत्रावी जीवनकलेच्या देढाच्या वर कैवल्यभुवन आहे.

६. वम्हरंधभुवन/कैवल्यभुवन/परमहंसभुवन :-

॥ प्रभुज्ञा धर्मित्यौ देन रूपान ब्रह्मांडी झूळा ।
इक्षुशक्तीं नुक्तमाया आणीक माया ॥

॥ पहिली ईक्षुशक्तीं मुक्तमाया । आत्मग्रान देई ।
जिरंजन प्रभुकडे जेई । मोळ मिक्क्युल वेई ॥

॥ दुसरी ईक्षुमाया मायादेता । सर्व सिंहेद देई ।
नोहिं करं सर्व । मोळपदापासुन डुर वेई ॥

॥ या नावेण जाऊले ब्रह्म टिष्ण दांफट नोठे नोठे अधिनुजी चक्र्य ।
गा ब्रह्मान मानोने । सिंहिरां नेतूल मोळपदापासुन डुर लेणे ॥

॥ जोकोणी तोडनं ही माया शारीरी लडन तो लिरजन राय ।

॥ ज्योत चमके निष्कृत्यरी ।
उज्ज्वली अग्नीकपाठी गिरी ।
देहदेहकी दस ज्योती ।
षष्ठ्यन्त अंती कहती ॥

॥ गम्भीरी ईक्षुशक्तो मुक्तमाया ।
मुक्तमायवे लक्षण ।
शुद्धसत्य आत्मग्रान ॥

॥ ब्रह्मांडाची दिवजाली वेती ।
तेज नेतूला तात सत्रानी ॥

॥ नागा तिष्णमाली नाली ।
सवभुजी प्रसवली ॥

॥ मुख्य वाचा वाणी चारही ।
वेद तुदान माया चारी ॥

सहस्रदळी वम्हरंध भुवन आहे. येथे जाण्याचे दोन मार्ग आहेत.

१. तिकृटी त्रिदेवांच्या वम्हाडीच्या तिन चौक्या वरचा घाट आणी चौथा औटपीट चौकीचा घाट पार करून या चार चौकीच्या वर असलेल्या सत्रावी देढाला पकडुन वम्हरंध भुवना जावे लागते.

किंवा

२. पाचव्या भ्रमरगुंफीच्या भोर गुंफीच्या वाठेने चौथ्या हिरण्यगर्भगाय असलेल्या सत्रावीच्या देठ पकडुन, अमृतझरा प्राशन करत वम्हरंध भुवनापर्यंत जाता येते.

जो चौदेहावरी गोला, त्याने या पदी कैवल्य देह प्राप्त केला. केवळ प्राप्त करून तो अमरपदी अमर झाला. परंसृष्टीशी मिळाला. रत्नानर्व पदी न्हावुन निघाला. तो जीव शिवास मिळाला. जीव-शिव एकमेकात मिळून केवळ स्वरूपी झाला. निरंजनाची कृपा त्यावरी झाली.

निरंजनरूपी ऐक्य करण्यास सर्वत्र आनंदाशी तल्लीन झाला. मन-पवनाचा व्यास केला. माया-मोह जिरवला. सर्व तिर गुणचके व इंद्रिये विषय चा लय करून प्रलय अवस्थेशी मिळाला. निर्मळ गंगेत न्हाला. लभेद झाला. ज्योतीरूपी प्रकाश प्राप्त केला. आनंदाची ज्योत बनुन आनंदी राहला. ऐसा कृष्ण शिवयोर्णी आपल्या विर्दाच्या कामतत्वी गुंतला, गुंतुनी पुनःपुनः उगवला. ही आनंदाची ज्योत गडे हो आनंदात राहये । या लेकराची बाणी पुरवे हा कृष्णाराया येवुनी ।

या ब्रह्मरंधभुवनी निर्णुन सर्वार्ण आदीपुरुष परमात्मा शिवस्वरूप घेवुनी इच्छाशक्ती, ब्रह्मीमाया सह वसलेला असतो. प्रभुची इच्छा ही शक्ती रूप घेवुन येथे प्रभुसंग उभी आहे. तर कल्पना ही मायारूप घेवुन प्रभुसंग उभी असते.

जो प्रभुच्या इच्छाशक्तीकडे वळतो त्याला ती प्रभुची इच्छाशक्ती मुळमाया शुद्धसत्त्व आत्मज्ञान परंम चतुर्पतीर्ण्यान देवुन केवळ वनवते. आणी ‘जो माझा खेत्री त्याची मी शक्ती तो माझा वर’ असे म्हणत सिदे निरंजन धन्याकडे नेवुन मोक्ष पद मिळवुन देते.

तर जो कल्पना म्हणजेच ब्रह्मीमाया कडे वळतो त्याला ब्रह्मीमाया ही सिद्धियाँ देते. ब्रह्मीमायेच्या सिद्धीयाँ व्वारे तो योगी मोहीत होवुन सिद्धियाँच्या मोहजालाला भाळून तो निरंजन धनी विसरतो. आणी सिद्धियाँत रमतो. ऐसा सिद्धियाँतच रमुन राहील्यामुळे तो मोक्षपदापासुन दुर जातो. आणी मग ही माया त्या जीवाजवळच्या कर्म-धर्माची शिदोरी पाहून, जैशी शिदोरी तैशी त्या जीवाशी जन्माशी पाठवते. ‘जैसे कर्म वैसे फळ’ या न्यायाने ही माया जीवांशी कर्मभुमीवर उतरवते. चौ-यांशीचा फे-यात अडकवते. या मायेपासुन त्रिगुण पसारा ची उत्पत्ती होत असते. जीवाशी माया त्रिगुणात नित बुडवत राहते. ज्याला चौथे शुद्धसत्त्व प्राप्त झाले नाही, ते मोठे मोठे या मायेच्या संगतीनं बुडाले आहेत. माया संगतीने त्रिगुणात बुडाले म्हणुन ते कर्मभुमीमध्ये फसले. ही माया त्रिभुवनी व्याली । सर्व भूती प्रसवली । मुख्यवाचा खाणी चारही । वेद पुराण माया सारी । म्हणुनच भजनी योगी विनवितो की :

‘निरंजना ! कल्पनेच्या/मायेच्या पालव्या तोडुन देहीत नांद माझे या ।’

या ब्रह्मरंध/कैवल्य/परमहंसभुवनी कोटी सुर्याची प्रभा ही चंद्रप्रकाशप्रमाणे शितल असते. ही प्रभा येथे निरंतर फाकलेली दिसते. नाना भास, नाना अनुहृत ध्वनी, सर्वसाक्षी अवस्था, अनुभव वाचा, ब्रह्मात्रा, आत्मवेद, परंमपुरुषऋषी, पुर्णतःमुक्ती, आनंदाची ज्योत, कैवल्यदेह, पुर्ण वाण सह पुर्णस्थवर्म्ह शिव व महालीग चे दर्शन/भेट होते. येथे जीव-शिवाचे ऐक्य होवुन केवळ हंस उरतो. म्हणुनच याला कैवल्यभुवन अथवा परमहंसभुवन असेही म्हटल्या जाते.

पंधरावा कळस जीव या रायास ! हा केवळ जीवहंसास पंधराव्या कळस स्थानी उभा असतो. हा पंधरावा कळस वम्हरंधच्या वरच्या अंतीम टोकावर असलेल्या विंदुस्थानी असतो. टाळुवरच्या विंदुस्थानच्या दहाव्या खिडकीतुन वाहेर पडून तो हंस अष्टदलकमळी उभा राहुन, पुढे मरतक वम्हांड स्थित शिखास्थानच्या सातव्या अगोचरचकी उड्डाण घेवुन निरंजन धन्याकडे जातो.

बिंदुस्थान :- बम्हरंधभुवनावरचे कळस शिखास्थानी :-

आंनदाची ज्योत वनुन राहीलेला केवळ हंस जीव या राया करीता ठेवला आहे.

॥ येथे आहे सुक्ष्मवेद पाचवा । यावर पाहयं आता निरंजनाचा देखावा

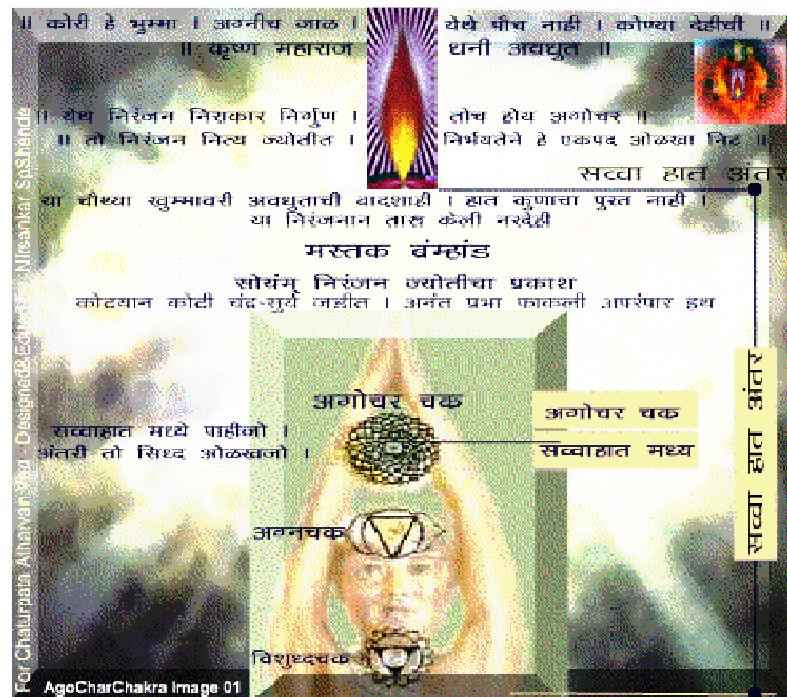
॥ या विंदु स्थानी पाहयं । अष्टदल कमळ आहे ॥

॥ आता ऐका । अष्टदलांची नावे । हरसुले, विशाद, भय ।

शांती, उत्साह, उन्मन्नी । आणीकी चिन्ता प्रचिती ।

आहे या अष्ट पांकोळी ॥ खंड०३/ओवी०७: देहवर्णणाची ओवी
या विन्दुस्थानाच्या वर सातवे अगोचर चक आहे. .

६. सातवे चक अगोचर । मरतक वम्हांडी । येथे आहे तो निरंजन ।

सातवे चक अगुचर ! या वर आहे निरंजन ज्योतीचे स्थान ! या को-या भुम्मेवर तो अगुचर देव निरंजन उभा आहे.

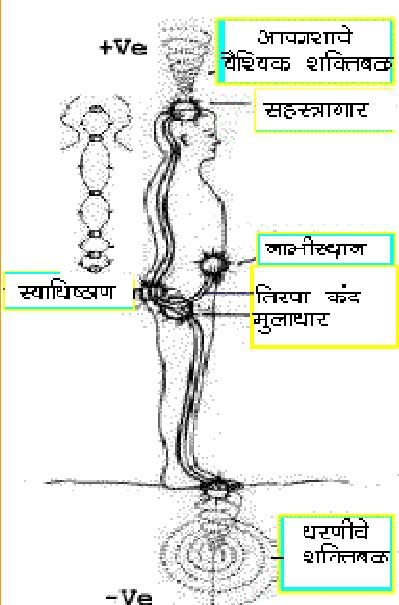
अगोचर चकाचे स्थान हे खांदयांपासुन दोन्ही हात उंचावुन आकाशाला हात जोडल्या नंतर जे अंतर होते ते एक हात अंतर ! असे सव्वाहात अंतर चा मधल्या मध्य भागी अगोचर चकाचे स्थान आहे. । वाजुच्या फोटो मध्ये पहा.

ऐसे हे अगोचर चकाचे स्थान सव्वा हात मध्य पाहयजो । येथे अगोचर चकाचे स्थान ओळखजो । या स्थानाच्या वर असलेल्या स्थानाशी मरतक वम्हांड म्हणती । येथे अनंत प्रभा अपरंपार । कोटयान कोटी चंद्र-सुर्य जडीत । ऐशी प्रभा फाकली इथ । सोयंम् निरंजन ज्योतीचा प्रकाश येथं । हे होय

निरंजन ज्योतीचे रसान । आता अंतरी तो सिद्ध ओळखजो । तो ओळखावा ईथं निट । तोच होय अगोचर । मुख्य ओळखावे आता त्याचे घर । पहा तो निरंजन निराकार-निर्गुण । हेच होय या सिद्धाचे दर्शन । हाच श्री सद्गुरु मुख्य ओळखावा । नेत्री-श्रोती हाच पाहावा ।

अगोचरचक ज्योतीचे रसान । येथे उभा होतो माझा देव निरंजन । आकाशवाणी बोले हा धनी । चौथ्या खुम्मी निर्वाण निराकारी । या निराकार निर्गुणाला नाही काया नाही माया । उपमा देवु तरी काय ? हा देव आकारात नाय/नाही । या देवाच्या भक्तीनं सर्व सिद्ध झाले । याहीचे गुणरूप यश, श्री, औदार्य, ज्ञान-विज्ञान, दया, क्षमा, शांती, कारणा, मायाममता, क्रिया, अविनाश. .ईत्यादी गुणरूप सिद्धांच्या आंगी उतरले । देवपण सिद्धांना मिळाले । हेच होय या सर्व सिद्धांचे सत्यपुंजन । हे सिद्ध जडले या देवाला प्रेमलावुन । या देहीचे तो नित्य करतो आता पालन । या तिर्थस्थळी आल्यावर वाकी सर्व तिर्थयात्रा अनुष्ठान व्यर्थ आहे हे जाण । आधी याहीला नमन कर । या देह-निर्गुणचे या नरदेहीला देणं होईन । आता या को-या भुम्मेठाई आकाशवाणी तिरभवनी गर्जना होईन हे जाण ! अनुहृत शब्द ऐका इथे आता । येथेच अलक्ष्यवोध, अलक्ष्य अपरंपार परंमृश्यानी निर्वेद । येथे वेदाशी पडे मौन । वेद न जाणे सर्वकाही इथच । येथची महीमा सांगता सांगता तिनदेव मौन धरून मुके झाले । सहाशास्त्रे वरक्त वेडे झाले । ९८ पुराणे भांवावले । तो वेदं कैचा वोले ? नेती, नेती.....न जाणता येणारा, नजाणता येणारा..

येथेच निरशुन्य । या निरशुन्यामध्ये चतुर्पतीचे झाल्के निशाण । कोटी सुर्याची लरक्ख प्रकाशाची शितल प्रभा फाकली आहे अपरंपार । सोहंम् ज्योतीचा हा प्रकाश । वर्म आणले याहीन रूपास । अर्द्धा भागाची ही मांडणी । अर्थ न जाणे अज्ञानी । अर्थ जाण आता ज्ञानी । सहा चकावरील मातृका ४,६,१० जनी । आणीक १२, १६, २ आहे गुणी । झाली पन्नाशीची गणीता । सहा चंकावरील एकुन पन्नास मातृका ची गणीता पुर्ण झाली । उरल्या दोन सांगे कृष्ण धनी । उरले ते दोन ऐका तुम्ही । ओहंम्-सोहंम् विज मंत्रं । ओहंम् आहे धुम्मधुम्मकार नादवर्म तर निरंजन ज्योतीचा आहे सोयंम् । ओहंम्-सोहंम् ची लावली धुनी । ऐवढी अर्ज ऐक आता आमची । करा हरी दया । तुम्ही घडवा सदोनित पुंजन । जडवा आपल्या पाया । हेच माझा देवांगण । हेच माझा नित्य पुंजन । याहीच्या पुंजनी लागले चतुर्पतीचे भक्तजन । याहीला आता जडलो आम्ही, प्रेम लावुन । या देहीचे नित्य करतो, हा निरंजन पालन ॥ खंड०३/ओर्वी-०७: देहवर्णणाची ओरी यामधुन अधिक व्यान घ्यावे.

नवनाडया मोठया वळकट :-

मनुष्याच्या नाभी/वेंवीस्थानी एक कंद आहे. हा कंद मुलाधार पासुन नाभीपर्यंत तिरपा गेलेला आहे. या कंदातुन एक अंकुर फुटलेला आहे. आणी या अंकुरातुन ७२ हजार नाडया निघुन सर्व शरीरभर पसरलेल्या आहे. मनुष्यदेह गर्भांतर्गत असतांना मातेच्या नाळीव्वारेचे या अंकुराठिकाणी प्रथम अन्नपाण्याचा रसपुरवठा होवुन, येथुन तो रसपुरवठा या ठिकाणच्या ७२ हजार नाडयांव्वारे सर्व शरीरभर संचारून या वाळकायेची वाढ मातेच्या गर्भात झालेली आहे. गर्भावाहेर वाळदेही आल्यानंतर मातेची ही नाळ कापल्या जाते व काही कालांतरानंतर या ७२ हजार नाडया सुप्त अवस्थेत जावुन या देहीत सुप्तावस्थेत पहुडलेल्या राहतात. या नाडया योगी आपल्या योगसाधनेव्वारे जागी

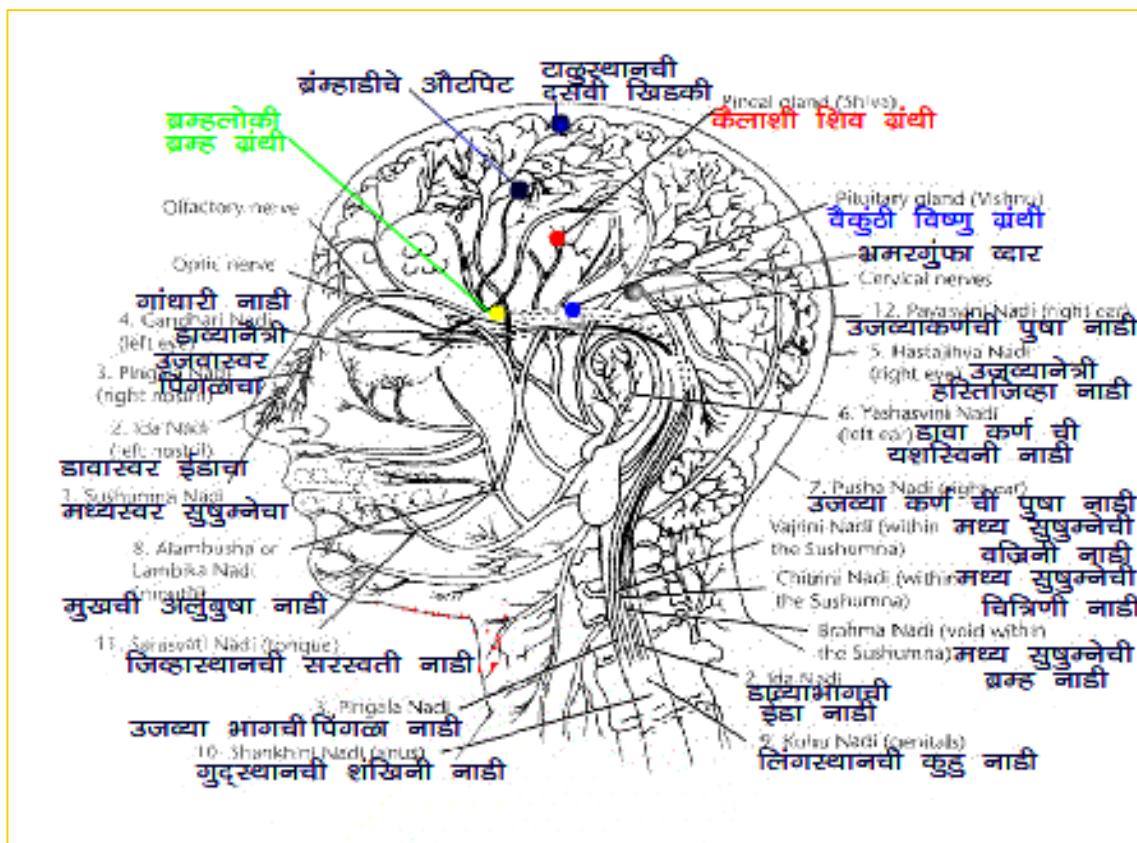
करतात. योगसाधनेने या नाडया जागी कराव्या लागतात. तसेच या सुप्त नाडयांच्या कंदाठाई जिथे मेरल्ला दंड सुरु होतो त्या मुलाधार ठिकाणी भुजंगाप्रमाणे साडेतिन वेटोले घालुन कुँडलीनी शक्ती सुप्तावरथेत पहुडलेली असते. कोणत्यातरी एका मार्गाने तिळाही जागी करावे लागते. असो.

याच तिरप्या कंदा च्या वरील वाजुस दहा व खालील वाजुस दहा अश्या एकुन विस महत्वाच्या नाडया या शरीरात पसरलेल्या आहेत. ह्या शिवाय दोन्ही वाजुने दोन-दोन अश्या चार नाडया तिरप्या वाकडया गेलेल्या आहेत.

या एकुन चोवीस/२४ नाडया पैकी फक्त दहा नाडया या वायु वाहुन नेणा-या मुख्य नाडया म्हणुन जन ओळखतात. तिरप्या व खाली पसरलेल्या या सर्व दशनाडया प्राणवाहक शक्तीचे वहन करणा-या असुन सर्व शरीरभर वायु खेळवतात. या दहा नाडया चे नावे व स्थाने खालील चित्राप्रमाणे आहे.

१. ईडा २. पिंगळा ३. सुषम्ना ४. गांधारी ५. हस्तजीवा ६. पुषा ७. यशस्वीनी ८. अवलुंबा ९. कुहु १०. शंखीनी या दहा नाडया खालील चित्रात दाखवल्या आहेत.

या दश नाडयां पैकी सुषम्ना ही अंधातरी असल्यामुळे काही तत्त्वयोगी तिळा वायुवाहक न धरता चैतन्याचा पुरवा वाहक मानत असल्यामुळे ते तत्त्वयोगी या सुषम्नाला वायुवाहक नाडयातुन वगळून वायुवाहक नवनाडया ह्या मोठ्या बळकट आहेत असे मानतात. या दशनाडी चे नाव स्थान व कार्यसंबंधी माहीती पुढील पानावरच्या तक्त्यात दिलेली आहे.

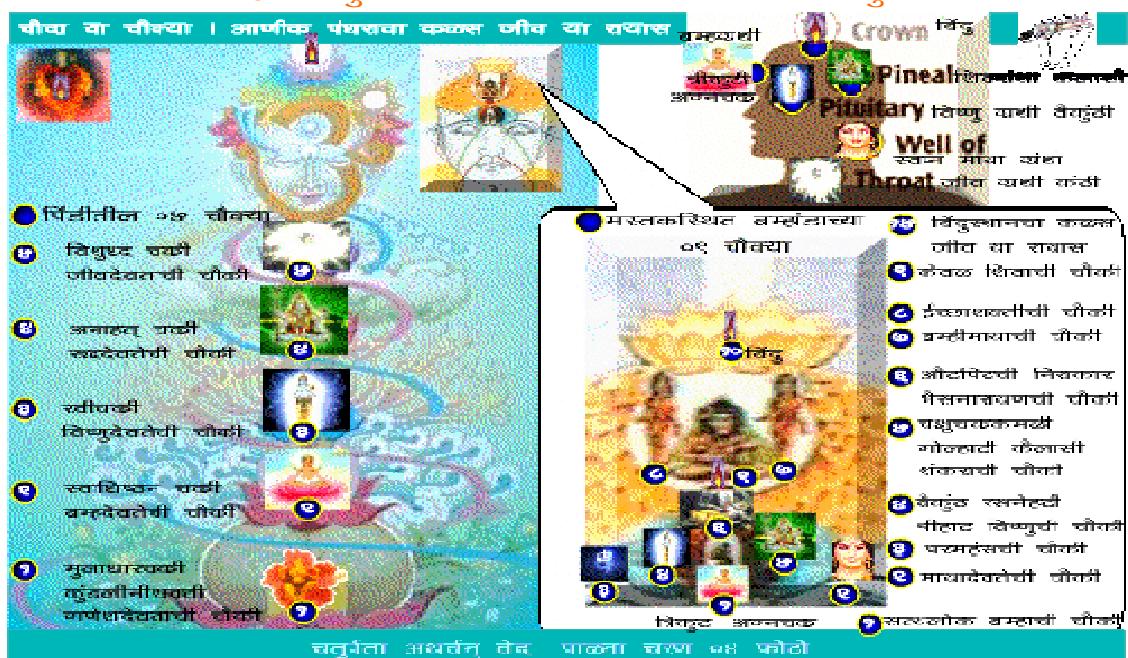
खंड०३/ओवी-२६: सांगतो स्वरूप्यान व देहवर्णनाच्या ओवी
च्या निरसनातुन अधिक व्यान घ्यावे.

:- दशनाडी चा तवता :-

कं.	नाडी च नाव	नाडीचे स्थान	ईतर व्यान
०१	ईडानाडी उर्फ गंगानाडी/नदी उर्फ चंद्रनाडी	शरीरस्थ डावा/वाम भागात ईडानाडी चा समुह असतो. कैलासाहुन मुलाधारात वाहत जाते.	ईडा च्या वामनाडी समुहात चंद्र स्थीत असतो.. ईडा ला गौरवर्ण शक्ती ची उपमा दिलेली आहे.
०२	पिंगळानाडी उर्फ यमुनानाडी/नदी उर्फ सूर्यनाडी	शरीरस्थ उजव्या/दक्षिण भागात पिंगळानाडी चा समुह असतो. वैकुठाहुन कमरीत वाहत जाते	पिंगळा च्या उजव्यानाडी समुहात सुर्य स्थीत असतो.. पिंगळा ला निलवर्ण शिव ची उपमा दिलेली आहे.
०३	सुषम्ना नाडी उर्फ सरस्वती नाडी/नदी	शरीराच्या मध्यभागी अधांतरी निराधार निराकुल उभी असते. ईची अतिसुक्ष्म अशी ब्रह्मनाडी मेशमंडळ्यानात अधांतरी खेळत टाळुमार्गातुन वाहेर पडून परमात्मापर्यंत तार जुळवृन असते.	सुषम्ने च्या मध्य अधांतरी नाही समुहात हंस स्थीत असतो.. सुषम्नेला कालरूपी अऱ्णी ची उपमा दिलेली आहे. कारण ही सर्व कर्म परमात्मामध्ये लीन करते.
०४	गांधारी नाडी	डाव्या डोळ्यातुन तिरप्या कंदापर्यंत	
०५	हस्तिजिंघा नाडी	उजव्या डोळ्यातुन तिरप्या कंदापर्यंत	
०६.	पुषा नाडी	उजव्या कानातुन तिरप्या कंदापर्यंत	
०७.	यथस्त्रिवनी नाडी	डाव्या कानातुन तिरप्या कंदापर्यंत	
०८.	अलुंबुषा नाडी	मुख्यातुन तिरप्या कंदापर्यंत	
०९	कुहु नाडी	लिंगातुन तिरप्या कंदापर्यंत	
१०.	शंखिवनी नाडी	गुदस्थानातुन तिरप्या कंदापर्यंत	

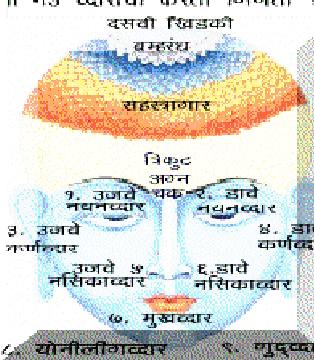
पुढील पानावर...

॥ नउ व्वाराची करता गिणती, एक-एक बाजु चौक्या किती ?
चारही वाजु वरावरं । घडो-घडीचा एक-एक सुरं ॥

नवव्वाराची करता गिणती :- कायामहाल ला एकुन नउ व्वारे/दरवाजे

॥ नउ व्वाराची करता गिणती ? ॥

॥ एक एक बाजु चौक्या किती ? ॥

डावा कान. ७. उजवी नाकपुडी. ६. डावी नाकपुडी ८. मुख ८. लिंग/योनीव्वार ९. गुदव्वार आणीक दहावी १०. टाळु स्थित एक खिडकी त्या धनी कारागिराने ठेवली आहे. वरील फोटोवरून व्यान घ्यावे.

एक एक बाजु चौक्या किती ? चारही वाजु वरावर :-

॥ वस्त्र विष्णु शंकर । वसुन चौक्या चार ।

चौथा आदीमुनी अवतार । चैतन्य निराकार ॥ ०३/०३

मरतक स्थित चारही वाजुने वरावर संख्या ने एक एक चौकी कर्तार धन्याने ठेवलेली आहे. अश्या चार वाजुच्या एकुन चार चौक्या त्रिकुटा वर ठेवलेल्या आहेत. ते असे.

१. पुर्ववाजुने सत्यलोकी वस्त्रा ची चौकी.

२. पश्चिम वाजुने वैकुठ लोकी विष्णु ची चौकी.

३. उत्तर वाजुने कैलाशी शंकराची चौकी.

४. या तिन चौक्याच्या वर दक्षिण वाजुने औटपिट नगरी निराकार चैतन्यपुरुष भैस नारायण ची चौकी

अश्याप्रकारे प्रतेक वाजुने एक एक असे चार चौक्या वरावर वसवल्या आहेत. वरिल चित्रमय फोटोवरून व्यान घ्या.

असुन
दहावी
खिडकी
ठेवलेली
आहे. ते
असे ९.
उजवा
नयन २.
डावा नयन
३. उजवा
कान. ४.

घडोघडीचा एक एक सुर :- खंड०३/ओर्वी-२६ः सांगतो स्वरव्यान मधुन या दुकीचे व्यान घ्यावे.

॥ कोतवाल उभा चावडीवर । गरत देतो घरोघरं ॥
 ॥ एक ऋषी वसला निर्वाणी । घडाघडा जाळतो धुनी ।
 वंम्हांडी जपतो मंत्रं । याहीचा कैसा कलेल सुम्मारं ? ॥

या चरणाचे व्यान खालील फोटोवरून घ्यावे.

सप्तचक्रांवर जागोजागी चौक्या स्थापुन त्या चौक्यांचे चौकीदार म्हणुन जे देव-देवता नेमले त्यांचे भरण पोषन व रक्षण करण्यासाठी यांच्या घरोघरी हा देहीचा निरंजन ऋषि कोतवाला प्रमाणे ग्रस्त घालत भेट देत राहतो. देहीचा हा निरंजन ऋषी मर्तक वंम्हांडी निर्वाणी वसुन घडाघडा धुनी जाळत ओहंम्-सोहंम् चा मंत्र जपत राहतो. याच्या या सोहंम् धुनीमुळेच देहीचा श्वास चालु राहतो. श्वास घेतांना सौं असा या ऋषीचा उच्चार असतो तर श्वास सोडतांना हम् असा याचा उच्चार असतो. याचा हा उच्चार शांतपणे श्वासावर लक्ष्य ठेवुन ऐकत वसल्याने जप न करताच सोहंम् अजपा जप होतो.

॥ कृष्ण महाराज धनी अवधृत ॥